

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „ 50 kr.
Negyedévre . . . 1 „

Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adának vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy díszbetűkkel vagy körzettel ellátott hirdetésekért térmenték szerint minden négyzetig centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyujtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intezendők.

Harmincadik év.

(*) Jönnék-mennek az évek.

Fordul az idő kereke. Minden megváltozik a futó idővel, csak az, ki az idők változásának előidézője: csak az maga változatlan.

Minden esztendő változást jelent. S a boldog ujesztendő, amelyet kívánunk, gyakran nem tart tovább az első napnál. Így van az a társadalomban is, melynek látóképe évről-évre változik. Az erős tölgyek kidülnek s helyettük fiatal hajtások nőnek. S mire egy-egy emberöltő véget ér, alig ismerünk egyet-kettőt magunk közül, kiket évekkkel ezelőt is ott találtunk.

Ebben az állandó változásban csak az a jó, hogy az emberiség, a társadalom, a család annál jobban érzi összetartozását. Hiszen mi tartja össze jobban a folyton viaskodó emberiséget, mint a közös mulandóság érzete?

Mindig valami szokatlan érzéssel várjuk az új esztendőt, mintha az időváltozással egyttal sorsunk változását is várnók. Mindig új eszmékkel, új vágyakkal, új erővel és lelkesedéssel lépünk által az új esztendő küszöbét.

Lapunk jelen számával a harmincadik évfolyamot nyitja meg. Mondhatjuk, mi is új erővel, új lelkesedéssel lépünk az új évbe, újult erővel szolgálunk azokat az élet számára kipróbált eszméket, melyeknek diadalra jutásában immár huszonkilenc éve mult hogy működünk.

Huszonkilenc teljes egész év hosszú idő egy vidéki lap életben, ha a vidéki társadalomnak igazi tükre akar lenni. Ha meggondoljuk mennyi előítélettel, mennyi balhiedellel kell egy vidéki lapnak

megküzdenie s mily tekintélyes anyagi áldozatokkal kell magát fenntartani, ha csak arra nem adja magát, hogy valamely önös érdek szolgájaként szegődjék: mily gondal, mennyi figyelemmel kell lennie a társadalom felszínén mutatkozó minden egyes változás iránt; micsoda önmegtagadással kell viseltetnie, ha azt akarja, hogy mindannak, a mi csak az emberiségnek és ennek a szeperált vidéki társadalomnak hasznára van, ne csak hű tolmácsolója, de hathatós előmozdítója is legyen.

Eppen azért, a midőn lapunk huszonkilenc évi pályafutására visszatekintünk, annyit legalább is önbizalommal mondhatunk, hogy megőriztük mindvégig a hirlapirói tapintatot, a közjóért sohasem készünk szavunkat felemelni, a rosszat éles szóval, kiméretlenül mindig elítéltük s mindamelllett kiesnyes lelkek harcaiba mi ugyan sohasem elegyedtünk.

Az új év beköszöntésével mi tőlünk is talán új programot várnak. Programunk marad ezentul is, ami volt: a vármegyei és városi érdekek istápolása, nemzeti közmívelődésünk emelése, az önzetlen igazság szolgálata.

A harmincadik év küszöbén, mint voltunk eddig, mindenkor hű tükre óhajunk maradni a korszellemnek, hogy abban szépen kitűnjék minden előny és minden hiba. Nem nagy terület az melynek érdekeit van hivatva a „Zemplén” felkarolni, de aztán annál bensőbb, annál igazabb és közvetlenebb az a viszony, mely lapunk és annak olvasóközönsége között létezik.

A közjó előmozdításán működünk vállvetve. Az egyéni érdeket rendeljük alá az általános társadalmi. Az új esztendő csak az évek számában jelentsen

nálunk változást, egyébként pedig szívből és lélekben örizzük meg azt a régi, benső összetartást, melynek jótékony hatását mindannyiszor éreztük, valahányszor egyesült erőre volt szükségünk az általános közjó diadalra juttatásánál.

Régi, de kipróbált erejű a mi programunk. Megujult erővel fogunk annak megvalósításához s a legjobb reménnyel vagyunk az iránt, hogy társadalmunk, melynek érdekeit huszonkilenc éve hogy szolgáljuk, segédkezet fog nyujtani nekünk abban, hogy az új esztendő mérlege is az erkölcsi igazság és a közjó mindenkori diadalával záródjék!

Talizmán új évre.

Elérkezett az ó-évek utolsó éjszakája. Ez éjszakán született meg az új is. Az est még az ó-évek utolsó estéje volt, az új már közösen mindkettő, de a hajnal már az új évek mosolyog.

Mennyi reményt köt a föld népe és a földhöz ragadt szegény ember az új év első hajnalához... Mintha az ember boldogságát az új évben ez a hajnal ajándékozna!...

Az idő megállás nélkül rohan tovább; cseppet sem áll meg azért, hogy ezen az éjszakán időszámításunkban egy nevezetes fordulat állott be, hogy ennek az éjszakának tizenkét óráján tul már 1899. éve: irunk... és mégis a világ népe az új időben mintegy megújulva érzi magát. Uralkodók, nemzetek, rokonok, jó barátok, ismerősök szerencsét, boldog új esztendőt kívánnak egymásnak.

Halad az idő, s benne világunk a végheletlen kiterjedésű légürben rohan végéül felé, hozva új idöket, új embereket.

Az új emberekkel új eszmék jönnek, új eszmék vezérlik a világot, a nemzeteket, a családokat.

Nemzetek, családok boldogulása vagy hanyatlása azoktul az új eszméktől függ, melyek, ha csakugyan életrevalók uralkodásra jutnak,

Nem kell a magyar nemzetnek a dodónai berekhez járulni orákulumért válságos idők közeledtével, minden kérdésére megtalálja a világos választ, a jól megérthető, országának tapasztalatokkal teljes történetében.

A honfoglalás első ezredéve beveződött. Jól végződött be. A magyar nemzet rátalált önmagára. Szíve egyetért a fejével. Harcias erényeit megtartva, kifejtve, még is a békének örét látja benne a világ. Mivelhogy a hazáját, koronáját híven és önkénytelenül szolgálja, nem fél a rabszolgaságtól többé. Nem harcol az idegen nemzetekkel, hanem versenyez velük: nem ellenségekkel, szövetségesekkel veszi magát körül.

Amde az új ezredév az új honfoglalás korszaka fog lenni. A mit diadalmas tegyver ezer év előtt meghódított, a mit annyi vérhullatás visszahódított, az egygyé lett, Magyarország új meghódításra vár, a szellem, az ész, a munka teremtő eszközeivel.

Terjeszkedni nem földadata Magyarországnak, de emelkedni igen. Határain tul egy elfoglalni való hant sem vár Magyarországra; de határain belül nagy munka áll előtte.

A jövőnek tükrébe bepillantani nem adott halandó szemének; de a jövőnd feladatait maga előtt láthatja minden elmélkedő lélek.

Érő és szellem, a mi egy nemzet életét fentartja.

Önmaga iránti kötelessége a magyar nemzetnek, hogy erejét minden téren kifejtsse.

Örök békét jósolni nem lehet. Minden állam hadi gépeket szaporít, hadseregeket növel. De csupán hadi gépek és hadtömegek a háborut nem döntik el. Értelmiség, gyakorlottság

TÁRCA.

Szilveszter-éjjelen.

Egy galy, mely elaszott, egy lomb, mely le-
Az örök vén fáról im' újra aláhullt, [sárgult,
Tán hogy mi fakasztá, tán hogy mi növelte:
Tehetetlen gyászszal gyászoljon felette.

Megdöbben a muló, a halandó véges:
Lám a végtelen is veszíteni képes!
S hajh, mi sirját abból egy paránynak ássa:
Utja az egésznek ama nagy mulásra.

S mintha átnyilalna egy kin eget, földet,
Hallatszanék jajja világnak, időnek,
Ama kiterjesztett erősség remegne,
S az enyészet állna gunyosan nevetve.

De hahotán, jajjon által egy hang rezdül:
Hatalmam a sugár a teremtő mennyből,
Lényem örök nagyság szeretetben, hitben,
Urad vagyok, mulás, kinek nevem Isten!

S az idő sirjára mennyei fény árad,
Ujabb lombja sarjad az örök vén fának,
Mélység és magasság alleluját harsog,
Csak az enyészet ült kétségbe'sett arcot.

Fülöp Áron.

A Magyar Nemzet Története.

Utószó.*)

Befejeztük a magyar nemzet történetét, az Árpád honfoglalásától számított évezred végéig.

Adatok halmazából kerestük az igazságot, igyekeztünk a történelem minden mozzanatát helyesen megvilágítani.

Teljestele van az ország története oktató tanulságokkal, a melyeket jó a hon szülöttének emlékezetében tartani, s az idegennek meg-szivlelni.

Hogyan lesz egy kis nemzet hatalmassá, hogy alkót hazát, hogyan szerez hírt, dicsőséget, benn jólétet, künn befolyást, békében felvirágzást, hadban diadalmat, — amidőn egymással és fejével egyetért, a midőn magas célt tűz maga elé, amidőn küldetését megéri: mind ezt a történelem érelapjára bevésve találjuk. De ugyanazon az érelapon megtalálhatjuk a rozsdadetzette sorokat is, a melyek elmondják, hogyan lesz egy hatalmas, boldog nemzet eltiporttá, leigáztottá, a midőn belviszályok erejét széttépik, a midőn a nemzettest és a nemzetfő egymást meg nem értik, a midőn a nemzet önmagát elhagyja.

A multak tanulságai utmutatói a jövőndöknek.

*) Az Athenaeum részvénytársaság kiadásában megjelenő „A Magyar Nemzet Története” című tizkötetes nagy munkának (milléniumi kiadás) most jelent meg a tizedik, befejező kötet. Ennek a tizedik kötetnek külön ismertetésére még visszatérünk. Ezt a tizedik kötetet, mely „A modern Magyarország (1848—1895.)” címet viseli, Márki Sándor és Beksiacs Gusztáv írták. Most pedig Jókai Mór építögusát közöljük, a mely ragyogó bölcselkedés a magyar nemzet multja és jövője felett. Szerk.

jövendő, hisszük a multnál boldogabb életünk folyásán.

Nemzetek dicsősége: emberi dicsőség; nemzetek hanyatlása: emberi hanyatlás. Erény, erkölcs szüli a dicsőséget; erköletelenség szüli a hanyatlást... régi eszmék, régi igazságok, melyek mindéig azok is maradnak.

Eltűnt az ő-év, vitt magával a világ zajából kevés örömet és vitt százannyi bánatot. A népek önszeretét, a közélelök iránt való érzéketlenségét, erköletelenségét temette el magával. Bár örökre el temette volna!

A szájhagyomány a vasárnapal kezdődő és vasárnapal végződő új évet, mint a minő az Úrnak reánk virradt 1899-ik éve is, szerencsésnek jósolja: a kabalisztika prófétái is szerencsésnek hirdetik, mivelhogy az új évünket jelző négy szám három kilencet ad ki.

Ugy lesz-e: nem tudom, hogy úgy legyen szívemből kívánom. És hogy úgy lehessen és hogy épp te lehess, kedves olvasóm, a legboldogabb halandó ebben a reánk köszöntött új esztendőben: ime mondom neked egy talizmánt.

Ennek birtokában, tudom istenem, hogy te leszesz a legboldogabb halandó.

Ez a talizmán egy hajnalszínű gyöngy, melyről egy keleti regé így szól:

Elt valaha, messze a keleten, három királyfi: Ahmed, Góri és Szelim. Ahmed gazdag, Góri erős, Szelim jóságos szívű volt.

Ennek a három királyfinak egyszer az jutott eszébe, hogy megházasodik. Mindhármuk a világ akkor élt legszebb asszonyát, Sába királynőjét, akarta nőül venni.

A királynő udvarában nagy feltűnést keltett mind a három kérés: a gazdag Ahmed pompás öltözkéssel, fényes kísérettel — az erős Góri büszkeségével remek fegyvereivel — a jóságos Szelim is nem másért, hanem csak azért, hogy összes kísérete Bogru, az ő hűséges kutyája volt.

Miután mind a hárman előadták jövetelük célját, a királynő így szólt:

Királyfiak, fenséges urak!

Vallásunk könyvei nem engedik meg nekem, hogy közületek szabadon válaszszak. Szent könyveink szerint kezem és birodalmam azé lesz, aki nekem adja nászajándékul a hajnalszínű gyöngyöt, mely egyetlen drága kincs ezen a világon s a melyet eddig ezen a világon még nem látott senki.

E gyöngy kikutatására a három királyfinak három hét volt adva.

Ahmed, bízva roppant kineseiben, a fél világot átkutatta, hogy a gyöngyöt megtalálja de nem találta meg. Már eltelt egy hét és a kutatót, keresett gyöngyöt biz' nem kerithette meg, miért is nagyon elbusulta magát.

Góri, a második héten, a szent emberek utmutatását követve, egy várbán legyőzött egy Magog nevű óriást, ki hétfeji sárkánnyal őriztette gyöngyét. Csakhogy az a gyöngy nem hajnalszínű, de vérszínű gyöngy volt. S így az ő óriási bátorsága és vitézsége is dugába dőlt.

Szelim, a jóságos szívű szegény királyfi, a harmadik héten a hajnalszínű gyöngyöt úgy fedezte föl, hogy hű kutyájától vezetett, Sába királynőt karonfogta és a vár legfélreesőbb részében a szegény, nyomorult lakókat kereste föl rendre, a szerencsétlenek nyomorát ajándékokkal enyhítette, könyveiket letörülte.

A hetedik napon Bogru, a hű eb, a királyné köntösét megrántván egy kunyhó felé vonta.

hazaszeretet, hősiesség a jövendőben is erős tényezők maradnak.

Azt is szabad hinnünk, hogy hódításvágy, uralkodói szeszély e világrészben háborút nem fog indítani többé. Harc csak a megtámadott igazság és szabadság miatt keletkezhetik s ebben a megtámadott eszmék táborának győzni kell s e diadalban a oroszánrészt azé lesz, a ki mellettük leghívebben kitart.

S a hadverés idegze a rendezett pénzügy, a „nervus belli“.

Az országnak egészben, a nemzetnek tömegében gyarapodni, gazdagodni a feladata.

Versenyre kell szállni a magyarnak az egész világgal a földmivelés, állattenyésztés, kézmű- és gyáripár, kereskedelem, közlekedés, találmányok, tudományok és művészetek minden tartományában. Végtelen tér nyílik a hódításra.

Megoldásra várnak a nagy szociális kérdések, a melyek egész Európa alatt (Magyarország alatt is) emelgetik a földet, el kell dőlni a nagy tőke s a nagy munkásvilág közötti nehéz kérdésnek. S a magyar nemzetnek ebben a nagy küzdelemben nemcsak Európával, de az O-világgal és az Uj-világgal is le kell számolni. Ez nehezebb harc lesz, mint a török járom lerázása!

A multban a nemzettest munkáinál működött a fej, a szív és a kar: ha ez a három ép volt, megéltünk; most beleszól a történetírásba még a gyomor és a nyelv. Ezek követelnek s követeléseiket nem lehet se agyonütni, se agyon-

E kunyhóban szalmazsákon egy éhhalállal kinlódó öreg asszony feküdt. Mikor a királynő a kunyhóba lépett az öreg asszony összetette kezét, mintha imára kulcsolná... mert azt hitte, hogy a várva-várt angyal jött hozzá, hogy lelkét egyenesen a menyországba vigye.

„Istentől jöttél angyalom, rég várlak már“ — szólt a halálra vált vén anyóka. „Mielőtt meghalnék és a paradicsomba vinnél, esőkolj meg, hogy arcom az angyalok közt szép legyen“...
A királynő lehajolt, hogy megcsókolja az öreg asszonyt s e pillanatban a haldokló nő utolsó könyeseppje a királynő arany karikagyűrűjére esett. A könyesepp legott a gyűrűbe véssődött s hajnalszínű gyöngy lett belőle.

Igy lett Szelim a királynő férje. Eltek sokáig boldogan s népüket is boldogították. Eddig a rege kedves olvasóm. Nos: tud meg tehát, hogy az lesz a legboldogabb embere ennek az új évnek, sőt életének utolsó estéjén is, ki Szelim módjára minél több olyan hajnalszínű gyöngyöt gyűjt össze magának!

(Czéke, 1898. dec. 28.)

Kovács Andor,
k. tanító.

A vármegye közgyűléséről.

— Második nap. —

Az első napi közgyűlésről szóló jegyzőkönyvek meghitelesítése után másnap, dec. 21-én d. e. 9 órakor a főispán elnöklése mellett folytatták a közgyűlést, még mindig élénk látogatottság, kivált pedig a helybeli bizottsági tagok és a vármegyei tisztikar, egy részének jelenlétében.

A fontosabb tárgyak közül, melyek szönyegen forogtak, fölemlítendőknek tartjuk a következőket:

Oméltósága a főispán javaslatára fölratot intéztek a földmivelésügyi kir. ministerhez, kérvén, hogy a járási hatóságoknak a borhamisítás kinyomozása és ellenőrzése alkalmával fölmerülő készkiadások fedezetül tárcájából és a vármegye számadására megfelelő előleget utalványozni kegyeskedjék.

A t. vármegye gyámpénztárában kezelt pénzeknek mely pénzintézetekben és mily arányban leendő elhelyezésére nézve akként határozott a Közgyűlés, hogy a szóban levő gyámpénztári összegek pénzintézeti gyümölcsözötése maradjon oly rendben jövőre is, mint volt 1898-ban. E szerint a S.-A.-Ujhelyben működő pénzintézetek, u. m. s.-a.-ujhelyi takarékpénztár, a Zemplén-megyei keresk., ipar-, termény- és hitelbank, a Népbank, a polgári takarékp. és hitellegyet, a központi tak. pénztár — a vidéki pénzintézetek sorából a sárospataki takarékpénztár fogják gyümölcsözötés végett átvenni 1899-ben is a tartalékalapjaik erőarányára való tekintettel hozzájuk utalandó várm. gyámpénztári összegeket.

A Tokaj községben berendezendő szénkéneg-raktárról már lapunk mult száma tájékoztatta olvasóközönségünket. Most erről a dologról azért nem szölnk többet, mert a földmiv. ügyi kir. ministernek e tárgyra vonatkozó közérdekű intézvénye a „Zemplén“ Hivatalos Rész-ében közöltetni fog.

Az 1899-re igazolt bizottsági tagok névjegyzéke, kiknek névsorát a „Zemplén“ mult évi 50-ik száma már közölte, fölolvastatván:

beszélni; nagy bölcsesség, előrelátó ész, mely az igazságszeretet és a hazaszeretet között megtalálja az olvasztó követ, szükséges ezeknek szerencsés megoldásához. Pedig ez a megoldás a jövő legnehezebb feladata, s egyedül a közérdek útján lehet elérni az egyetértést; a gyomorkérdést és a nyelvkérdést együtt lehet csak megoldani.

Jóslatokat ne tegyünk; de a multakról következtessünk.

Láttuk hazánk történetében, mily elkésredett harcok folytak évtizedeken át a hit kérdése fölött s azok csak részei voltak az egész világrészt felduló vallásháborúknak: s ime, a jelenben senki sem gondol többé hit miatti harcra. Pedig az emberek most is imádják az Istent, óhajtják az üdvöt, s a mi hazánkban hétféle oltárnál áldoznak az áhitatnak; de mind valamennyinek a hivi találkoznak a humanizmus, a hazaszeretet, a trón iránti hűség közös templomában.

Ha már a szentírások, ha a dogmák és kánonok fölötti harcokból kitudtak józanulni a népek, bizonyára a nyelvtanok és szótárak fölötti harcokból is meg fognak térni, a nélkül, hogy nemzetiségüket megtagadnák s szintén találkoznak fognak az emberszeretet, honszeretet és királyhűség közös templomában.

Ennyit szabad a jövendő rovására, mint jogos követelést, feljegyeznünk.

S ha egyszer e hazának minden lakója át lesz hatva annak a tudatától, hogy egyedül a

tudomásul vétetett annak figyelemben tartásával, hogy még 22 üres hely betöltése van folyamatban. Az ide megválasztott bizottsági tagok neveit annak idején publikálni fogjuk.

Ezek során általános figyelem és élénk érdeklődés között következtek S.-A.-Ujhelyi közgyűlésnek mint „rendezett tanácsú városnak“ szervezési és gyámügyi szabályrendeletei, melyeket a vm. t. főügyész véleményes jelentésével Thuránszky László I. alj. tb. főjegyző referált. A főügyészi véleménynyel kapcsolatosan bemutatattak és a közgyűlés jelenvoltjai előtt fölolvastattak a felebbezések, ugymint az id. Meczner Gyula nagybirtokosé, — a Pataky Miklós és Rakmányi János nagyközségi jegyzőké, — a Hlavathy Elek városi jegyzőé (melyet a felebbező kívánságára a Pataky—Rakmányi-féle appelláta meghallgatása után fölolvastottak tekintett a Közgyűlés) — a Hlavathy Kálmán v. állatorvosé, — az özv. Fetykóné v. szülésznőé, — a Schön Vilmos dr. és társaié, — a Szőlősi Arturé, — végre bemutatattak és fölolvastattak a Csuka Ödön és társainak felebbezése. — A felebbezések sorából kivált s azok élén vezető szerepet vitt a Meczner-féle felebbezés, a Csuka—Schön—Szőlősi-féle is ennek a támogatásul szolgáló gravámenjeire nézve csak abban tért el attól, hogy fölpanaszolta, hogy a vármegye rendszertől főjegyzője, ki, mint az alispán helyetteselnökül a szervezködő közgyűlésen, arra az elnöklésre törvény szerint följosított nem volt.

Lássuk a felebbezéseket sorban.

A Meczner-féle felebbezés abból a esalódásból indult ki, hogy mikor a „rendezett tanács“ eszméjének megpendítése után annak népszerűsítéséhez fogtak, a tehertöbblet, amibe az átszervezkedést kerítették, potom 2400 ft volt, most pedig a szervezési szab. rendelet azt a többletet fölruktatta 6000 ftra, anélkül, hogy a teherkülönbözöt kiegyenlítésül szolgáló több jövedelemre csak rá is tudtak volna mutatni a szabályrendelet készítői. — De a tehertöbblet még emelkedni fog, mert időközben a város pénztára bizonyos jövedelmektől (erdőüzem, regále-bérlet jövedelme stb.) elzáratott. Azt nem is említi, hogy a város el van adósodva. Így tehát a községi adó, mely ma is 42—45%-en áll, az átszervezkedés folyamánaképpen leszökkenne 62—65%-re, annyival is inkább, mert „sértő igazságtalansággal vették ki Ujhelyben a községi adó.“ Kérdés: a rendezett tanács szervezetével biztosítva lesznek-e mindazok az ellenszolgáltatások, a miket az adózópolgárság áldozatkészségeért viszonzásul az új szervezettől joggal elvárhatna — és kérdés: a filokszera-károsodás révén a vagyoni romlás szélére ragadott polgárság, a végképpen való tönkremenés veszedelme nélkül képes lesz-e viselni és elviselni a vállaira nehezedő újabb terheket? — A rendezett tanács újabb szervezetében a tisztí fizetések túlfeszített mértékkel vannak kiszabva; tehát az összes fizetések böles mérséklettel arányosítandók az eddig élvezett fizetések és az ezután teljesítendő munkatöbblet viszonyában. A polgármester, a főkapitány elégedjenek meg egyelőre az eddig volt főbírói, illetve a szolgabírói fizetéssel. A mérnök dotációját kevesli és azt, hogy a mérnöki állásra minden tekintetben megfelelően kvalifikált szakemberek pályázhassanak, fölemeltetni kéri. — A jelenleg alkalmazásban lévő jegyzők, orvosok ál-

Folytatás az I. mellékleten.

közös haza szeretete, a közös haza megtartása, felvirágoztatása a talpköve a szabadságnak, kuforrása a jólétnek, akkor bizonyára be lesz töltve az a feladat, melyet a jövendő élénk szabott: Magyarország újból meghódítsa s létrejött nálunk az írásban ígért „egy akol, egy pásztor.“

Adja az Isten, hogy ezt a feladatot ugyanaz a kéz vigye tökéletességre, a mely kéz megkezdte; áldás és szerencse kísérelje a jövendőnek titokteljes útjaiban nemzetünk koronás vezérét, szeretett királyunkat, Ferenc Józsefet!

A világszellem nem akarta, hogy Magyarország ezeréves történetét a nagy országos örömnünnepek fényes lapjaival zárja be: egy gyászlapot toldott hozzá.

Egy örültségtől fogantatott gonosztett le-törte legfényesebb alakját újjászületésünk korszakának: gyogyithatlatan sebet ütött királyunknak szívén.

De e sebnak a fájdalomát az egész nemzet érzi és osztja.

A jövendőök titkát sötét homály fedi, melynek ködét a gyászlobogók még sötétebbé teszik. De e sötétségből magasan, fényesen emelkedik ki a legszeretettebb királyné, a vértanuvá lett nemzeti szent alakja, minden homályon keresztül világító glóriájával, hirdelve a jelennek és a jövendőnek, hogy nagy a nemzet, mely örömben és gyászban egy a királyával!

Jókai Mór dr.

lását megengedhetatlannak tartja és azt a rendezett tanács szervezete is respektálni tartozik. — A felolvasott s tagadhatatlanul nagy gondal kidolgozott, hosszú fellebbezés, a mint észrevettük, azt az ingert ébresztette a hallgatóságban, hogy a nagyközönségből rendezett tanácsú városra vállandó Sátoralja-Ujhelynek szervezeti szabályrendeletét, a viszonyok és körülmények, a meglévő tapasztalatok és várható következtetések, az okok és okozatok kellő mérlegelésével tegye megfontolás tárgyává.

A Pataky-Rakmányi-féle fellebbezésnek az volt a tenőre, hogy a jegyző életfogytiglan megválasztott tagja a községi elöljáróságának, következésképp, ha a nagyközönség a rendezett tanács szervezetebe helyezkedik át, a jegyzők — ha arra különös ok nincs, ami pedig csak feyelmi vizsgálat során állapítható meg — csakugy egyszerűen, mint S.-A.-Ujhely r. t. v. szervezési szabályrendelete tenni jónak látta, skartba nem helyezhetők. Az ilyen eljárás „jog és erkölcsi törvényekbe ütköző“ lenne, annyival is inkább, mert a „jogi személy átszervezése“ folyamatában nem a lényeg, csak a forma változik — át a község jogi fogalmában. — További sérelemképpen fölemlítették, hogy a szervezési szab. rendelet a vármegyei szabályrendelet ide irányuló intézkedésével ellenkezésbe jutott, mert a most tárgyalta szab. rendelet az ő javukra magánmunkálataikért megállapított munkadíjakról megfosztja, illetve a r. t. város házipénztárának jövedelmét kívánja azokkal a díjakkal gyarapítani. Végre sérelmük az is, hogy a szerv. szab. rend. oly teendőket igtatott az ő munkakörükbe, melyek a dolog természetére szerint nem ő hozzájuk, de a rendőrkapitány ügyköréhez tartozik.

Schön Vilmos dr. és érdektársai (valamint Csuka Ödön és aláírotársai is) azt neheztelték, hogy az új szervezetet az új községi képviselőtestület állapította meg, pedig az a földadat a régi képviselőtestület joghatósága körébe tartozott volna. Diffikultástak a megalakult új képviselőtestület törvényszerűségét is.

Midőn az előterjesztett s megvitatandó bő anyag tárgyalásmódját, a „modus procedendi“-t Matolai alispán, Fejes I. biz. tag. Mecznér Gy. b. t. Mizsák főügyész és Dókus Gy. főjegyző hozzászólásai után megállapították s a t. főügyész véleményének pontonként, egyszersmind a fellebbezések főbb mozzanataira is rámutató tárgyalásmódjában megállapították és a tárgy behatárabb megvitatásához kezdetek volna, az általános vitát

Illésházy Endre biz. tag nyitotta meg. Azon kezdte, hogy olyan szabályrendeletet, mely mindenkinek tessenék, még eddig nem alkottak, s bizonyára S.-A.-Ujhely r. t. v. tárgyalás alatt levő szab. rendelethez sem fogja a malcontentán kisebbség tetszését kiérdemelni. — Azután fulmináns irányzattal piritott reá az egyik helyi lapra, mely S.-A.-Ujhely város rendezett tanácsú város ügyének hírlapi szellőztetése alkalmával ildomtalan módon, vagyis a mi művelt társadalmi érintkezéseinkben eddig szokatlan és méltó visszatetszésben részesült hírlapírói hangon szólott a vármegye és a város érdekeinek önzetlen kiszolgálása körül maguknak elévülhetetlen érdemeket szerzett, magukat a közügyek terén általános becsülésre érdemestített férfiak ingerenciájáról, a mit ők, kétségtelenül a legjobb célzattal gyakoroltak akkor, midőn egyéniségük egész súlyát latba vetették, hogy a vármegye székvárosát, S.-A.-Ujhelyt mint rendezett tanácsú várost, a modern fejlődés útjára jutni és úgy erkölcsi, mint anyagi boldogulás tekintetében előrehaladni segítsék. — A közgyűlés a jó debaternek ígérkező szónokot kiváló önmérséklettel elmondott filippikája közben ismételt éljenzéssel jutalmazta.

Mecznér Gyula biz. tag szólott ezután, s rekapitulálván a fellebbezésében előadottakat, — oda konkudált, hogy ő az átszervezésre irányuló törekvést „nem obstruálja“: a kezdet kezdetén azonban ismételve is figyelmeztet azokra a nehézségekre, a mik azt javasolják, hogy lassan menjünk messzire. Figyelmeztet arra, a mitől csak fellebbezésének benyújtása óta szerzett magának tudomást, hogy t. i. a városnak a helybeli főgimnázium irányában szerződéses kötelezettségei vannak, a mik máig is teljesítetlenül hagyatván, pár ezer forint súlyával nehezdednek a város költségvetésére, — figyelmeztet arra, hogy az áll. elemi iskola létesítése után és a polgári felső leányiskola létesítése előtt a város adóközönségére újabb közterhek nehezdedtek és fognak sulyosodni, a mikről, mint újabb és újabb terhekről még ma kvóta aránnyal nem birunk. Ezekhez sorakozik még több és újabb pénzügyi teher, pl. a rendezett tanácsú város elöljáróságának elhelyezkedésével kapcsolatos szükségletek fedezése, a dologi kiadások, stb. Abban a fölfogásban fuzionál Schön Vilmos dr. és társai fellebbezésével, hogy a megalakított új képviselőtestület törvényszerűen meg nem állhat s annak a meggyőződésének ad ki-

fejezést, hogy abban a „vándormadarak“ helyét nem foglalhatnak. Felszólalását avval végzi: hogy az átszervezés keresztyulvitelénél az adóközönség érdeke — mennyit birnak és mennyit nem birnak el vállalni — legyen legfőbb tekintet!

Molnár főispán, reflektálva az elmondottakra, rámutat arra, hogy S.-A.-Ujhely nagy községi szervezete mellett konzorciumok alakultak, melyek a város jövedelmeinek egy bizonyos részét abszorbeálták; azokat a konzorciumokat a rendezett tanácsú szervezet gyökerestül kiirtja . . . figyelmeztet egyszersmind arra, hogy a vármegye Közgyűlése ne vegye át a dajka szerepét S.-A.-Ujhely r. t. v. képviselőtestületével szemben, a ki, midőn a szóban levő szerv. szab. rendeletet a jobb jóért való nemese áldozatkészséggel megalkotta, bizonyosan attól az irányeszmétől engedte magát vezéreltetni, hogy az adózó polgárság erkölcsi és anyagi érdekei esonkulást semmi tekintetben se szenvedjenek. (Általános helyeslés.)

Fejes István biz. tag: Sajnálja, de más tenni meggyőződése nem engedi, hogy itt is, mint a szerv. szab. rendelet képviselőtestületi tárgyalása alkalmával történt, Mecznér Gy. b. taggal ellentétes álláspontot kell elfoglalnia. Ő nem osztozik a hangoztatott aggodalmakban és nem segít kiszinezni azokat. Ő szívvél-lélekkel óhajta, hogy S.-A.-Ujhely legyen rendezett tanácsú város, mert az a tapasztalata, az a meggyőződése, hogy, rendezett közigazgatás révén több jövedelemhez jut iparos, kereskedő, boldogul a lakosság. A mely városban rendezetlenek a közállapotok, ott a lakás nem kívánatos, ott a fejlődés irányai, utjai el vannak torlaszolva, ott a polgárok jólétének emelkedése meg van akasztva . . . Csodálkozásának ad kifejezést, hogy még mindig találkozhatnak a társadalom intelligenciájában, a kik egy fejlődésre, emelkedésre hivatott várost a modernebb áramlatok ráhatása elől kínai falakkal akarnak érinthetlenné tenni, mikor éppen arra kellene törekedni, hogy ide esalogassuk és előteremtjük mindazokat a tényezőket, a melyek városunk boldogulását munkálni, kifejlődni, anyagi és szellemi téren színvonalát emelni hivatják. Ez irányokban munkálni a helyi sajtónak is hivatásos kötelessége . . . És mégis mi tapasztaltunk? Azt, hogy egyes lapok a közbizalom mandátáriusait, S.-A.-Ujhely r. t. város megválasztott, arra érdemes és méltó képviselői közül egyeseket kicigérezett . . . Ezt az eljárást a maga részéről, hogy erősebb kifejezéssel ne éljen, tapintatlannak tartja. (Helyeslés.) — Előtte szólónak ama kijelentésére, hogy a városunkban életre hívott köznevelődési intézetek nagy terhet rónak Sátoralja-Ujhely adózó közönségének vállaira, azt feleli: bár meg volna rakva ez a város olyan intézetekkel, mert akkor fejlődnek, gyarapodnak intelligenciánk számban és erőben, akkor lenne itt édes otthona iparosnak, kereskedőnek, lakosoknak. (Általános helyeslés.)

Az előadott fellebbezésekben az a törekvés, hogy a viszony, mely a rendezett tanácsú város szervezetében a szebb és jobb jövő reményével keesegtet, felfontassák; de ez a régi slendrián állapotokhoz vezetne vissza, a mik pedig tartatlannak bizonyultak. — Felfújják a dolgot: ennyi hiányzik, annyi hiányzik a városnak ahhoz, hogy rendezett tanácsúvá átszervezhető. Igaz, ő is azt mondja, hogy a hurokat tulfeszíteni nem szabad, de e tekintetben kellő ovatossággal járt el a képvis. testület, mely a szerv. szab. rendeletet megalkotta. További re-dukciók a kvalifikáció rovására mennének. Ingyen nem dolgozik senki, a milyen a fizetés, olyan a munka és csak olyan lehet a hozzá- kötött várakozás is. — Szóló midőn a szerv. szab. rendeletnek a fizetések c. rovatát megsza- vatta, tette azt abban a legjobb meggyőződésben és reményességben, hogy a midőn a tisztviselőket a korigényekhez mért ellátásban részesítik, avval közvetve a város vagyonosodása is elő- mozdítják. Hogy az új apparátus jóval többbe kerül, mint került: ám legyen, menjen a zsebünkre, hiszen mikor a többletet megfizetjük, a közjó érdekében tesszük s talán még erényszámba megy és polgári szép kötelesség a közjó oltására áldozatot hozni. (Élénk éljenzés.) A szerv. szab. rendelet elfogadásra melegen ajánlja.

Molnár István főispán: a végcéra való tekintettel, — hogy t. i. S.-A.-Ujhely város polgárságának jóléte a cél, mely vezérli a többség és kisebbség akarátát — kéri, hogy nyugtassák meg magukat és ne izgassák a kedélyeket. Legyen meggyőződve a kisebbség arról is, hogy mi, a kik a r. t. v. szervezetének életbeléptetésén munkálunk, nem akarjuk megnyuzni a népet. — Azután rámutat az egészségtelen közállapotokra és rámutat a piaci monopoliomokra, mely a jelenlegi községi szervezet mellett egyik oka annak, hogy Ujhelyben az élet drágább, mint akár Kassán, Miskolcon, Ungváron, a hol hatalmági gond van fordítva arra, hogy az életfen-

tartás terhe holmi becézett helyi monopoliom kifejlődésével ne sulyosbítsák. (Ugy van!) Azután rámutat azokra a közvetett hasznokra, a mik S.-A.-Ujhely város rend. tanácsú szervezete révén fognak haramulni a lakosságra pl. a hatósági árszabályzat, mérlegek és mértékek ellenőrzése, egyáltalában pedig a községi jó adminisztráció révén.

Mizsák István, tiszti főügyész: Az új szervezet költségei nem tulságosak. A mi a képviselőtestület megalakulásának törvényszerűségét illeti: ez már bevégzett dolog, melyet most bolygatni, minthogy a törvényadta határidő alatt nem adott be fellebbezést, egészen céltalan dolog, üres szalma csépelés, annyival is inkább, mert a kérdés nem ide, hanem a község igazoló választmányához tartozott, a hová a képviselőtestület névsora bemutatott és ahol az véglegesen igazoltatott is. — Azután a törvénykönyvekből a közig. bíróság deciziójából részletesen levonja a következtetést, hogy Sátoralja-Ujhely r. t. v. képviselőtestület, úgy amint van, törvényesen megalakultnak kell elősmerni. — Szólóra a lapok utján is gyakoroltak pressziót, hogy ebben a kérdésben nyilatkozzék: „Nyilt levelet“ intéztek hozzá — az igaz, hogy aláírás nélkül — tehát most felel a Nyiltlevélre, hogy hallja meg, tudja meg a Nyilt-levél íróját, hogy az erőszakolt kérdésben mi az ő jogi álláspontja: az t. i. amit előadott. — Egyebekben a szerv. szab. rendeletet általánosságban elfogadásra ajánlotta. (Helyeslés.) A szerv. szab. rend. általánosságban elfogadottat.

Következett a szerv. szab. rendelet s vele kapcsolatosan a fellebbezések részletes tárgyalása. A tiszti főügyész véleményéhez mérten, s némi módosítások után a szerv. rendeletnek I. fejezete részleteiben is elfogadottat és jóváhagyottat.

Az idő előrehaladván a szerv. rend. további részletes tárgyalása a másnap (dec. 22-én) d. e. 9-kor kezdődő közgyűlésre halasztottat.

A másodnap közgyűlés d. u. 3/41 órakor az elnöki székéből távozó főispán elterelésével végződött.

Vármegyei ügyek.

Zemplén-vármegye országgyűlési képviselőválasztóinak választókerületenkinti összkimutatása. A mádi választókerületben: 1172; a megyasszai v. k. 1312; az o-liszka v. k. 1162; a s.-a.-ujhelyi v. k. 2574; a kir.-helmezi v. k. 2948; a t.-terebesi v. k. 3356; a nagy-mihályi v. k. 4604; a homonnai v. k. 6324 és így összesen 23,452 választó-jogosult iratott össze. A lajstromok közszemlére kitétettek.

Koronaérték-számítás elhalasztása.

A belügyi kir. minister értesítette a vármegye közönségét, hogy a koronaértékkel való számításnak t. évi jan. hó 1-ére tervezett életbeléptetését, a pénzügyi kir. ministerrel egyetértve, elhalasztotta.

Villámos vasut közigazgatási bejárása.

A kereskedelemügyi m. kir. minister a S.-A.-Ujhely és S.-Patak között létesítendő helyi érdekű villámos vasut közigazgatási bejárásának határidejéül 1899. évi január hó 20-ik napját tűzte ki és a bejárás vezetőjéül Barthos Andor dr. ministeri titkárt küldötte ki.

A közigazgatási bizottság rendes havi ülését f. hó 12-én (tizenkettedikén) d. e. 9 órakor tartja.

A közigazgatási bizottság rendes havi ülését f. hó 12-én (tizenkettedikén) d. e. 9 órakor tartja.

A pót- és utadóügyekben felszólaló vármegyei küldöttség tegnap d. e. a főjegyző elnöklésével ülésezett és a vármegyei számvevőség részéről benyújtott javaslatokat határozati erőre emelte.

A pót- és utadóügyekben felszólaló vármegyei küldöttség tegnap d. e. a főjegyző elnöklésével ülésezett és a vármegyei számvevőség részéről benyújtott javaslatokat határozati erőre emelte.

A vármegyei tisztviselők stb. nyugdíj-intézetének állása a múlt évi dec. hó 31-én a következő volt: törzsvagyonban: 69,714 ft 46 kr., rendelkezési alapon: 61,750 ft 27 kr., együttesen: 131,464 ft 73 kr. A f. évi befizetés 3500—4000 ft. között fog jelentkezni.

A vármegyei tisztviselők stb. nyugdíj-intézetének állása a múlt évi dec. hó 31-én a következő volt: törzsvagyonban: 69,714 ft 46 kr., rendelkezési alapon: 61,750 ft 27 kr., együttesen: 131,464 ft 73 kr. A f. évi befizetés 3500—4000 ft. között fog jelentkezni.

Anyakönyvi székhelyek áthelyezése.

A belügyi kir. minister értesítette a vm. közig. bizottságát, hogy a pazdiesi anyakönyvi kerület székhelyét Mocsár községbe, a perbenyikit pedig Lácza községbe helyezte át.

Versenybírálat.

A kassai m. kir. gépészeti ipariskola asztalosműhely fedemzetének újból való elkészítésére költségelőirányzat 1100 ft. Pályázati határidő 1898. január 9. délelőtt 9 óra — a m. kir. áll. ép. hivatalnál Kassán.

Allami anyakönyvi statisztika. A sátorlaj-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1898. december 23-ától december 31-éig a) házasságot kötött: 1 pár; b) kihirdetett: 5 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt 24 esetben; d) elhalálozott: 12 egyén.

Hirek a nagyvilágból.

Károly román király pohárköszöntőt mondott a román és orosz nemzet között fennálló „fegyverbarátság”-ra.

Thun grófné, az osztrák miniszterelnök felesége, hosszas és sorvasztó betegség következtében elhunyt.

Kinában a Sárgafolyó kiáradt és az árvíz emberi fogalmakat felülhaladó károkat okozott Santung tartományban.

Kolumbusz Kristóf hamvait Havannából visszahozták a spanyolok európai hazájukba.

Hirek az országból.

A „nyepozvolim”, a mi annyit jelent, hogy „nem akarom”, az alkotmányos szabadságnak az a vérszes jelszava, mely Lengyelországnak sirját ásta és az élő nemzetek sorából kidöntötte, fájdalom, ur akar lenni nemzetünk közállapota fölött is! A magacsságot nem bírta legyőzni a békeesség, a karácsoni hangulat lágy akkordjait elnyomta, legyőzte az ellenzék harsogó csatakiáltása. Föl volt téve a kérdés: legyen-e, maradjon-e törvényes állapot Magyarországon, hogy boldoguljon, zavartalan békeességben éljen édes hazánk népe? Az ellenzék honatyák Pest-Budán rázúgták: „nem akarjuk” — „nyepozvolim!”... Mintha Lengyelország halottszagát éreznék... Távoztassa tőlünk a balsejtelmeket a magyarok istene — és hozzon reánk, édes, szeretett hazánkra „vig esztendőt”!

Bánffy Dezső bárót „hazafiai érdemei elismerésül” Jászberény r. t. város egyakarattal díszpolgárrá választotta.

Néh. Horvát Boldizsár, Szombathely város nagy fia, a kiváló államférfi és az alkotmányos Magyarország nagy hírű igazságügyi minisztere, emlékszóbot kap. A szombathelyiek lelkes hangú felhívásban fordultak a nagy közönséghez és szólították föl közadakozásra. Pénzbeli adományait, Szombathely város polgármesteri hivatalához címezve, szíveskedjenek elküldeni legkésőbb a f. hó 15-éig.

Esküdt bíróságok. Az esküdt bíróságokról szóló 1897. évi XXXIII. t.-e. ma lépett életbe. Az esküdtképes egyének névjegyzékének összeírása országsszerte most van folyamatban.

Különfélék.

A „Zemplén” t. olvasóközönségének boldog új évet kíván: a szerkesztőség.

T. Olvasóinkhoz. Az újév alkalmából tisztelettel kérjük fel lapunk t. olvasóit barátait, előfizetőit hátralékaik szíves beküldésére és előfizetéseiknek idejében leendő megújítására, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjen.

A kiadóhivatal.

— **Királyi adomány.** Őfelsége a király, kabinet irodája útján és főispánunk ajánlatára, Tóth János n.-toronyai tanítónak 15 ftnyi legkegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hir.** *Ruprecht* Vilmos m. kir. műszaki tanácsos, ki a vármegyei közutak külső szolgálatának megvizsgálása céljából két hetel ezelőtt városunkba érkezett, Karácson estjén utazott vissza Budapestre. *Ruprecht* egy teljes hetet szentelt e vizsgálatnak és, mint biztos forrásból értesülünk, eltávoztása előtt egy a vármegye alispánja, mint a kir. államépítészeti hivatal feje előtt legnagyobb meglepetését fejezte ki a talált és tapasztalt állapotok felett.

— **Kinevezés.** A) *Zavatzky* Gusztáv elhunytával megüresedett róm. kat. hitoktatói helyre, mint értesülünk, *Szokolyszky* Bertalan bártafi róm. kat. káplán, ismert egyházi író neveztetett ki.

— **Új évi gratulációk** megváltása címén újabb a következő adományokat vettük. Jelenek Adam küldött 2 ftot — *Thomán Dávid* dr., *Haraszthy* István (Topolovka), *Nyomarkay* Ödön dr., *Gömöry* Lipót, *Vadászy* Antal, *Pataky* Miklós, *Hönsch* Dezső, *Kiss* Ödön, 1—1 ftot, összesen 10 ftot. A mult számban kimutatott 4 fttal együtt e címen összesen 14 ftot kezelünk.

A kiadóhivatal.

— **Akik újévi gratulációinkat megváltottak,** vidéken lakó jó embereinknek, barátainknak, rokonainknak így és itt kívánunk boldog újévet! A szerencse, boldogság és teljes meglepedés legyen velük az 1899-ik év egész folyamán! A gratuláló levelekre szánt bélyegdíjak helyett pénzbeli adományainkat felajánljuk

és odaadjuk a s.-a.-ujhelyi árvaháznak: *Dongó* Gy. Géza, *Ehler* Gyula, *Gömöry* Lipót, *Haraszthy* István, *Hönsch* Dezső, *Jelenek* Adam, *Kiss* Ödön, *Nyomarkay* Ödön dr., *Pataky* Miklós *Szokolay* Emil, *Thomán* Dávid dr. és *Vadászy* Antal.

— **Képviselői beszámoló.** *Andrássy* Tivadar gróf, a t.-terebes—gálszécsi kerület orsz. képviselője, Gálszécsen tegnapelőtt tartotta meg beszámolóját, mely iránt, tekintve a mostani összeháborodott politikai helyzetet és a nevezett orsz. képv.-nek politikai előkelőségét is, igen nagy volt az érdeklődés. Már reggel 8 órakor Gálszécs főntéjében minden ház fel volt lobogóva. D. e. 1/2 9-kor Zebegyőről, 3/4 9-kor Baeskoról, 9-kor N.-Azárból esinon paraszt-bandériumok vonultak a gróf elé Gerendáig. Gálszécs és a közelvidék urai kocsikon mentek ugyanoda: 1/2 10-kor tömegek kocsik jöttek be a kerületből s egész Gálszécs talpon van. D. e. 10 órakor a képviselő, körül-belül 200 paraszt-banderista és vagy 60 kocsis kíséretében vonult a városházára, hol, vagy 1500—1600 választó jelenlétében tartotta meg beszámolóját, rajzolva a jelenlegi politikai helyzetet és megokolva a kormánypartból szabadelvű programjának megtartásával történt kilépését. Beszéde nagyon tartalmas volt s többször megszakították a zajos éljenzések. Elítélte az obstrukciót; a „Tisza-lex”-et az alkotmányosság szempontjából, még a végső szükség kényszere alatt is, veszedelmes precedensnek mondotta. Igen tartalmas beszédének elhangzásával szünni nem akaró éljenzések támadt, mely után id. *Izsák* János (a ki különben ellenzék) szólalt fel, biztosítva a nemes grófot a választóknak pártkülönbőség nélkül való tántoríthatatlan bizalmáról és szintén hangoztatva a „Tisza-lex” veszedelmes voltát valamint azt, hogy az obstrukció miatt az 1867-iki kiegyezés is veszedelemben fog. Majd *Ihnatko* Emil gk. lelkész, néppárti, mondott gyönyörű s nagy vervevel előadott beszédet, melyben hangoztatta, hogy ők „pártállásuk fentartása mellett” is helyeslik a grófnak a „Tisza lex” miatt történt kilépését. — A beszámolón jelen voltak *Andrássy* Géza gr. nejevel, *Kaunitz* Eleonóra grófnővel; továbbá *Spöner* Gyuláné, szül. *Fischer* báróné, *H. Rarkóczy* Endre gróf, *Forgách* István gr. N.-Szalánczról, *Fischer* Gusztáv és *Lajos* bárók s más notabilitások is. — D. u. 1. órakor közömbébe gyültek össze a „Nemzeti Szálló” nagytérben. Az első tőszót *Andrássy* Tivadar gróf mondotta a választókra, — *Polyánszky* Gyula technai gör. kat. lelkész meleg hangon *Andrássy* Tivadar gr. képviselőre, — *Molnár* Béla dr. *Andrássy* Tivadar grófnőre, — *Izsák* János az *Andrássy*akra, — *Sárkány* Imre ev. ref. esp. lelkész gyönyörű hasonlatokkal a hazára, alkotmányra és igazi hazaszeretetre, — *Andrássy* Géza gróf a választók családjaira, — *Ihnatko* Emil gk. lelkész *Andrássy* T. gróf képviselőre, — *Karczab* Géza m.-izségi gk. lelkész H.-Barkóczy Endre grófra, — *Hadik-Barkóczy* Endre gróf a kerület kiválóan intelligens választóira mondott rövid, de igen tartalmas tőszót. *Ihnatko* Emil ismét felszólalván *Molnár* Béla dr. orsz. képviselőre emelte poharát. — A banketten 240-en vettek részt. A hangulat nagyon emelkedett s kedélyes volt.

— **Szilveszter-est.** Mint már lapunk ma egy hetes számában is jeleztük: Sátorlaj-Ujhely város urai fiatalisága tegnap, Szilveszter estjén, a vármegyei kaszinó termeiben zártkörű mulatságot rendezett, a melynek lefolyásáról már csak jövő számunkban referálhatunk.

— **Ösmerkedő est.** A s.-a.-ujhelyi városi daloskör ma este tartja társas vacsorával egybekötött ismerkedő estjét, melyen hölgyek is részt vehetnek, a „Magyar Király” étkezőjében. — Ha a szépnem kellő számban lesz képviselve, asztalbontás után táncra perdül a társaságnak fiatalja, vénéje.

— **Halálozás.** *Urbán* Mária, *Urbán* Ferenc és neje szül. *Löcherer* Janka, úgyszintén a kiterjedt és előkelő rokonság mély fájdalommal tudatják, hogy özv. beházalvi *Urbán Ferencné* úrnő, született *revisnyei Reviczky Terézia* életének kilencvenedik évében, a mult évi december hó 29-én elhunyt. A boldogultnak földi maradványait tegnap d. e. 10 órakor helyezték örök nyugalomra a legáltalánosabb részvét közt *Kozmán* a rk. temetőben. Áldás és béke hamvaira!

— **Műkedvelő előadás.** Az ujhelyi iparos ifjak önképző-egyesülete Karácson első napján s rövid idő óta a harmadik műkedvelő előadást rendeztek. Színre került a *Falu rossza*. Az előadást, a melyen bár meglátszott hogy kevés próba és begyakorlás után játszották, nagy és valóban hálás publikum nézte végig. Kiváltképp sok tetszést és tapsot kaptak: *Deutsch* Honor Finum Rózsai, *Friss* Heiman Gündör Sándor és *Szöllősi* Endre Gonosz Pista. Az igyekezetet egyébként minden egyes szereplőben megvolt és eltekintve az eltekintendőtől csupán elismeréssel kell adoznunk a törekvő gyesületnek, a mely ismét tanujelét adta, hogy a zászlajára írott ige: önképzés — nem írott malaszt.

Vályi Bertalan.

Van-e közülünk olyan a ki ismerte, hogy mélyen meg ne illetődött volna a szomorú hírre, hogy *Vályi Bertalan*, a Zemplén-megyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank főkönyvvezetője mult dec. hó 29-én meghalt. Azt igen is tudtuk, hogy napok óta súlyos beteg, s hogy aggasztó hasi tifusz okozta nehéz betegségben szenved; de mégis mindnyájan biztunk abban, hogy a bajból, a melyből a betegek nagyobb része fölgyógyul, fiatal kora és egészséges alkata őt is kimenti az orvosi tudomány segítségével. Fájdalom! a kegyetlen sors másként végzett. Elragadta családja köréből a gondos testvér, körünkben a jó barátot, hivatalából a példás tisztviselőt, társas életünkben a becsületes, jellemes, jó barátot, ki mint ilyen is kiváló szerepkört töltött be emberül. Ezért zokog immár fagyos sirja fölött az árván maradt leánytestvér a pótolhatatlan elvesztése miatt; azért könyezünk mi jó barátai, azért gyászolják kartársai. Am épp úgy érzi a vesztésedet a Városi kaszinó, mely első szervekedésétől fogva egyik legbuzgóbb tagját, hosszú éveken át szorgalmas jegyzőjét, legutóbb választmányi tagját bírta és tisztelte az elhunytban, a ki a nehéz napokban, a mikor még csak *Polgári olvasó* volt a mai kaszinó neve, néhányad magával azt az elzüléstől mgmentette, erős és szerencsés karokkal a fölvirágzás útjára vezette. Nem kevésbé fájlalja elvesztését a főnkszmadárként hamvaiból új életre ébredt városi daloskör, a melynek kezdetől oszlopos tagja, egyszersmind hü pénztárosa volt. Mindezekhez járult az ő szerény, kedves megjelenése, szívjósága, a melylyel mindig megnyerte annak a szimpatiaját a kivel érintkezett, mert soha nem bántott és soha meg nem bántott még csak egy szóval is senkit! Csak 44 évet élt ez az igaz ember, hanem amennyire korán (mily különő! épp születése napján) érte őt a halál keze, oly soká, nagyon soká fog élni közöttünk jó emlékezete. . . . Ravatalát *Kazinezy*-uteai lakásán állították fel. Ide helyezték a díszes erekoporsó köré a gyászoló testvér, a kereskedelmi hitelbank, kartársai, a városi kaszinó, *Szöllősi* Artur bank-igazgató, *Belyna*-Testvérek stb. és a jó barátok természetes virágból készült gyönyörű nagy koszorúját. — Temetése d. u. 3 órakor ment végbe. A halottas ház udvara, ahol a koszorúktól lepett koporsó magas ravatalon nyugodott, egészen megtelt gyászoló közönséggel. Ott volt *Vályi* Matild, a mindent vesztett zokogó jó testvér, barátaitól körveve és ott voltak mindazok, a kik ismerték szeretett és becsülték s a kiknek szívében az igaz részvétet költötte fel váratlan halála. A temetés szertartását *Pecsár* r. k. káplán végezte. Szertartás után a városi daloskör *Vágó* Gyula karnagy vezetésével az „Oh folyjon a köny” . . . kezdetű megható gyászdalt énekelte, miközben az elhunyt jó barátai a koporsót kocsira tették és a szomorú menet, élén a gyászinduló társzó zenekarral, megindult a róm. kat. temetőbe. Itt a sirnál, a beszentelés és ima után, a koporsónál fejtül megállott *Gnädig* Lipót s a jó barátok nevében elbucszott a kedves halottól, akit mindenki szeretett, mindenki becsült munkásságáért, kötelességtudásáért és különösen szerető jó szívéért, megható beszédében egyebek között így szólt: . . . „Engedd meg, oh Mindenható, hogy irt keressünk sebünkre, fájdalomunkra enyhülést; engedd meg, hogy kisirhassuk magunkat; hogy itt e koporsó felett, mely lezárult egy szerető és a szív minden jóságával megáldott testvér, egy puritán jellemű, a társadalmi érintkezésben páratlan kedvességű férfi, egy példásan pontos, ambiciózus és becsületes hivatalnok, egy áldott jó szívű, nemes barát, egy annyi reményre jogosító fiatal élet fölött: hogy elvesztése miatt érzett mérhetetlen fájdalomunkat könyeinkkel enyhítsük, hogy ezzel talán megosszuk annak félelmetesen mély fájdalmát és nagy bánatát, ki egyetlen támaszát veszítette el ő benne” . . . Miután utolsó istenhozzádot mondott, a daloskör énekelte a „Mért oly borús” kezdetű gyászdalt, a cigányok rázendítették a megboldogult egyik kedves dalát: „Kisérj ki rózsám sirom” . . . Azután könyes szemmel s elszorult szívvel hantot dobtunk sirjába . . . Legyen a föld könnyű porai fölött!

— **A helybe'i vasuti állomás** kibővítése folytán szükségessé vált új felvételi épület hatóságai megvizsgálása a mult évi dec. hó 28-án történt. *Nemes* Sándor szolgabíró, *Schön* Hugó dr. hatósági orvos, *Gnädig* Lipót kir. mérnök hatósági szakértő, *Pecz* Vilmos államvasuti főmérnök és *Rösner* Tivadar állomásfő, mint a vizsgálatra kiküldött bizottság tagjai az új felvételi épület helyiségeit bejárva, azokat egyenkint tüzetes vizsgálat alá vették, — és miután a talált állapot teljesen kielégítő volt, a lakhatási engedélyt azonnal kiadták.

— **Fiókos levélszekrények.** A helybeli pósta- és táviróhivatal a kor haladásával lépést tartva, felettes igazgatóságának hozzájárulásával a közönség kényelmére ismét újított hozott be hivatalában, a mennyiben egy 40 fiókos

Folytatás a II. mellékleten.

Allami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1898. december 23-ától december 31-éig a) házasságot kötött: 1 pár; b) kihirdetett: 5 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt 24 esetben; d) elhalálozott: 12 egyén.

Hírek a nagyvilágból.

Károly román király pohárköszöntőt mondott a román és orosz nemzet között fennálló „fegyverbarátság”-ra.

Thun grófné, az osztrák miniszterelnök felesége, hosszas és sorvasztó betegség következtében elhunyt.

Kinában a Sárgefolyó kiáradt és az árvíz emberi fogalmakat felülhaladó károkat okozott Santung tartományban.

Kolumbusz Kristóf hamvait Havannából visszahozták a spanyolok európai hazájukba.

Hírek az országból.

A „nyepozvolim”, a mi annyit jelent, hogy „nem akarom”, az alkotmányos szabadságnak az a vérszes jelszava, mely Lengyelországnak sirját ásta és az élő nemzetek sorából kidöntötte, fájdalom, ur akar lenni nemzetünk közállapotai fölött is! A magacsságot nem bírta legyőzni a békeesség, a karácsoni hangulat lágy akkordjait elnyomta, legyőzte az ellenzék harsogó esatakiáltása. Föl volt téve a kérdés: legyen-e, maradjon-e törvényes állapot Magyarországon, hogy boldoguljon, zavartalan békeességben éljen édes hazánk népe? Az ellenzék honatyák Pest-Budán rázúgták: „nem akarjuk” — „nyepozvolim!”... Mintha Lengyelország halottzagát éreznék... Távoztassa tőlünk a balsejtelmeket a magyarok istene — és hozzon reánk, édes, szeretett hazánkra „vig esztendőt”!

Bánffy Dezső bárót „hazafiúi érdemei elismerésül” Jászberény r. t. város egyakarattal díszpolgárrá választotta.

Néh. Horvát Boldizsár, Szombathely város nagy fia, a kiváló államférfi és az alkotmányos Magyarország nagy híru igazságügyi minisztere, emlékszóbot kap. A szombathelyiek lelkes-hangu felhívásban fordultak a nagy közönséghez és szözlítették föl közadakozásra. Pénzbeli adományait, Szombathely város polgármesteri hivatalához címezve, sziveskedjenek elküldeni legkésőbb a f. hó 15-éig.

Esküdt bíróságok. Az esküdt bíróságokról szóló 1897. évi XXXIII. t.-c. ma lépett életbe. Az esküdtképes egyének névjegyzékének összeírása országsszerte most van folyamatban.

Különfélék.

A „Zemplén” t. olvasóközönségének boldog új élet kíván: a szerkesztőség.

T. Olvasóinkhoz. Az újév alkalmából tisztelettel kérjük fel lapunk t. olvasóit, barátait, előfizetőit hátralékaik szives beküldésére és előfizetéseiknek idejében leendő megújítására, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

A kiadóhivatal.

— **Királyi adomány.** Ófelsége a király, kabinet irodája útján és főispánunk ajánlatára, Tóth János n.-toronyai tanítónak 15 ftnyi legkegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hir.** *Ruprecht* Vilmos m. kir. műszaki tanácsos, ki a vármegyei közutak külső szolgálatának megvizsgálása céljából két hetel ezelőtt városunkba érkezett, Karácson estjén utazott vissza Budapestre. *Ruprecht* egy teljes hetet szentelt e vizsgálatnak és, mint biztos forrásból értesülünk, eltávoztása előtt egy vármegye alispánja, mint a kir. államépítészeti hivatal feje előtt legnagyobb megelégedését fejezte ki a talált és tapasztalt állapotok felett.

— **Kinevezés.** A) *Zavatzky* Gusztáv elhunytával megüresedett róm. kat. hitoktatói helyre, mint értesülünk, *Szokolszky* Bertalan bártfai róm. kat. káplán, ismert egyházi író nevezetett ki.

— **Új évi gratulációk** megváltása címén újabban a következő adományokat vettük. Jelenek Adam küldött 2 ftot — *Thomán Dávid* dr., *Haraszthy István* (Topolovka), *Nyomárkay Odón* dr., *Gömör Lipót*, *Vadász Antal*, *Pataky Miklós*, *Hönsch Dezső*, *Kiss Odón*, 1—1 ftot, összesen 10 ftot. A mult számban kimutatott 4 fttal együtt e címen összesen 14 ftot kezelünk.

A kiadóhivatal.

— **Akik újévi gratulációinkat megváltottuk,** vidéken lakó jó embereinknek, barátainknak, rokonainknak így és itt kívánunk boldog újévet! A szerenese, boldogság és teljes megelégedés legyen velük az 1899-ik év egész folyamán! A gratuláló levelekre szánt bélyegdíjak helyett pénzbeli adományainkat felajánljuk

és odaadjuk a s.a.-ujhelyi árvaháznak: *Dongó Gy. Géza*, *Ehler Gyula*, *Gömör Lipót*, *Haraszthy István*, *Hönsch Dezső*, *Jelenek Adam*, *Kiss Odón*, *Nyomárkay Odón* dr., *Pataky Miklós*, *Szokolay Emil*, *Thomán Dávid* dr. és *Vadász Antal*.

— **Képviselői beszámoló.** *Andrássy* Tivadar gróf, a t.-terebes—gálszécsi kerület orsz. képviselője, Gálszécsen tegnapi délután tartotta meg beszámolóját, mely iránt, tekintve a mostani összehabórodott politikai helyzetet és a nevezett orsz. képv.-nek politikai előkelőségét is, igen nagy volt az érdeklődés. Már reggel 8 órakor Gálszécs főutcáján minden ház fel volt lobogóva. D. e. 1/2 9-kor Zebegyőről, 3/4 9-kor Baeskoról, 9-kor N.-Azarból esinos paraszt-bandériumok vonultak a gróf elé Gerendáig. Gálszécs és a közelvidék urai kocsikon mentek ugyanoda: 1/2 10-kor tömérdek kocsik jött be a kerületből s egész Gálszécs talpon van. D. e. 10 órakor a képviselő, körül-belül 200 paraszt-banderista és vagy 60 kocsis kíséretében vonult a városházára, hol, vagy 1500—1600 választó jelenlétében tartotta meg beszámolóját, rajzolván a jelenlegi politikai helyzetet és megokolván a kormánypartból szabadelvű programjának megtartásával történt kilépését. Beszède nagyon tartalmas volt s többször megszakitották a zajos éljenzések. Elítélte az obstrukciót; a „Tisza-lex”-et az alkotmányosság szempontjából, még a végső szükség kényszerre alatt is, veszedelmes precedensnek mondta. Igen tartalmas beszédének elhangzásával szünni nem akaró éljenzés támadt, mely után id. *Izsák* János (a ki különben ellenzéki) szólalt fel, biztosítván a nemes gróftól a választóknak pártkülönbség nélkül való tántoríthatatlan bizalmáról és szintén hangoztatván a „Tisza-lex” veszedelmes voltát valamint azt, hogy az obstrukció miatt az 1867-iki kiegyezés is veszedelemben forog. Majd *Ihnatko* Emil gk. lelkész, néppárti, mondott gyönyörű s nagy vervelel előadott beszédet, melyben hangoztatta, hogy ők „pártállásuk fentartása mellett” is helyeslik a grófnak a „Tisza lex” miatt történt kilépését. — A beszámolón jelen voltak *Andrássy* Géza gr. nejevel, *Kaunitz Eleonóra* grófnővel; továbbá *Spóner* Gyuláné, szül. *Fischer* báróné, *H. Rarkóczy* Endre gróf, *Forgách* István gr. N.-Szalánról, *Fischer* Gusztáv és *Lajos* bárók s más notabilitások is. — D. u. 1. órakor közbejött gyűlt össze a „Nemzeti Szálló” nagytermében. Az első tószót *Andrássy* Tivadar gróf mondotta a választókra, — *Polyánszky* Gyula technai gör. kat. lelkész meleg hangon *Andrássy* Tivadar gr. képviselőre, — *Molnár* Béla dr. *Andrássy* Tivadar grófnőre, — *Izsák* János az *Andrássyakra*, — *Sárkány* Imre ev. ref. esp. lelkész gyönyörű hasonlatokkal a házára, alkotmányra és igazi hazaszeretetre, — *Andrássy* Géza gróf a választók családjaira, — *Ihnatko* Emil gk. lelkész *Andrássy* T. gróf képviselőre, — *Karczab* Géza m.-izségi gk. lelkész *H. Barkóczy* Endre grófra, — *Hadik-Barkóczy* Endre gróf a kerület kiválóan intelligens választóira mondott rövid, de igen tartalmas tószót. *Ihnatko* Emil ismét felszólalván *Molnár* Béla dr. orsz. képviselőre emelte poharát. — A banketten 240-en vettek részt. A hangulat nagyon emelkedett s kedélyes volt.

— **Szilveszter-est.** Mint már lapunk ma egy hetes számában is jelezük: Sátoralja-Ujhely város urfi fiatalága tegnap, Szilveszter estjén, a vármegyei kaszinó termében zártkörű mulatságot rendezett, a melynek lefolyásáról már csak jövő számunkban referálhatunk.

— **Ösmerkedő est.** A s.a.-ujhely városi daloskör ma este tartja társas vacsorával egybekötött ismerkedő estjét, melyen hölgyek is részt vehetnek, a „Magyar Király” étkezőjében. — Ha a szépnem kellő számban lesz képviselve, asztalbontás után tánpera perdül a társaságnak fiatalja, vénéje.

— **Halálozás.** *Urbán* Mária, *Urbán* Ferenc és neje szül. *Löcherer* Janka, úgyszintén a kiterjedt és előkelő rokonság mély fájdalommal tudatják, hogy öz. beházalvli *Urbán* *Ferenéné* úrnő, született *revisnyei Reviczky Terézia* életének kilencvenedik évében, a mult évi december hó 29-én elhunyt. A boldogultnak földi maradványait tegnap d. e. 10 órakor helyezték örök nyugalomra a legáltalánosabb részvét közt *Kozmán* a rk. temetőben. Aldás és béke hamvaira!

— **Műkedvelő előadás.** Az ujhelyi iparos ifjak önképző-egyesülete Karácson első napján s rövid idő óta a harmadik műkedvelő előadást rendeztek. Színre került a *Falu rossza*. Az előadást, a melyen bár meglátszott hogy kevés próba és begyakorlás után játszották, nagy és valóban hálás publikum nézte végig. Kiváltképp sok tetszést és tapsot kaptak: *Deutsch* Honor *Finum* Rózi, *Friss* Heiman *Göndör* Sándor és *Szóllósi* Endre *Gonosz* Pista. Az igyekezet egyébként minden egyes szereplőben megvolt és eltekintve az eltekintendőtől csupán elismeréssel kell adóznunk a törekvő egyesületnek, a mely ismét tanujelét adta, hogy a zászlajára írott ige: önképzés — nem írott malaszt.

Vályi Bertalan.

Van-e közölünk olyan a ki ismerte, hogy mélyen meg ne illetődött volna a szomorú hírre, hogy *Vályi Bertalan*, a Zemplén-megyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank főkönyvvezetője mult dec. hó 29-én meghalt. Azt igen is tudtuk, hogy napok óta súlyos beteg, s hogy aggasztó hasi tifusz okozta nehéz betegségben szenved; de mégis mindnyáján biztunk abban, hogy a bajból, a melyből a betegek nagyobb része fölgyógyul, fiatal kora és egészséges alkata őt is kimentí az orvosi tudomány segítségével. Fájdalom! a kegyetlen sors másként végzett. Elragadta családjá köréből a gondos testvért, körülkötött a jó barátot, hivatalából a példás tisztviselőt, társas életünk-ből a becsületes, jellemzilárd férfit, ki mint ilyen is kiváló szerepkört töltött be emberül. Ezért zokog immár fagyos sirja fölött az árván maradt leánytestvér a pótolhatatlan elvesztése miatt; azért könyezünk mi jó barátai, azért gyászolják kartársai. Am épp úgy érzi a vesztéséget a Városi kaszinó, mely első szervekedésétől fogva egyik legbuzgóbb tagját, hosszú években át szorgalmas jegyzőjét, legutóbb választmányi tagját bírta és tisztelte az elhunytban, a ki a nehéz napokban, a mikor még csak *Polgári olvasóköri* volt a mai kaszinó neve, néhányad magával azt az elzüléstől mgmentette, erős és szerencsés karokkal a fölvirágzás útjára vezette. Nem kevésbé fájlalja elvesztését a főnikszmadárként hamvaiból új életre ébredt városi daloskör, a melynek kezdetől oszlopok tagja, egyszersmind hü pénztárosa volt. Mindezekhez járult az ő szerény, kedves megjelenése, szívjósága, a melylyel mindig megnyerte annak a szimpatiaját a kivel érintkezett, mert soha nem bántott és soha meg nem bántott még csak egy szóval is senkit! Csak 44 évet élt ez az igaz ember, hanem amennyire korán (mily különö! épp születése napján) érte őt a halál keze, oly soká, nagyon soká fog élni közöttünk jó emlékezete... Ravatalát *Kazinczy-uteai* lakásán állították fel. Ide helyezték a díszes erekoporsó köré a gyászoló testvér, a kereskedelmi hitelbank, kartársai, a városi kaszinó, *Szóllósi* Artur bank-igazgató, *Behyna-Testvérek* stb. és a jó barátok természetes virágból készült gyönyörű nagy koszoruját. — Temetése d. u. 3 órakor ment végbe. A halottas ház udvara, ahol a koszorúktól lepett koporsó magas ravatalon nyugodott, egészen megtelt gyászoló közönséggel. Ott volt *Vályi* Matild, a mindent vesztett zokogó jó testvér, barátnőtől környezve és ott voltak mindazok, a kik ismerték szerették és becsülték s a kiknek szívében az igaz részvétet költötte fel váratlan halála. A temetés szertartását *Pecszár* r. k. káplán végezte. Szertartás után a városi daloskör *Vágó* Gyula karnagy vezetésével az „Oh folyjon a köny”... kezdetű megható gyászdalt énekelte, miközben az elhunyt jóbarátai a koporsót kocsihoz tették és a szomorú menet, élén a gyászinduló játszó zenekarral, megindult a róm. kat. temetőbe. Itt a sírnál, a beszentelés és ima után, a koporsónál fejtül megállott *Gnädig* Lipót s a jó barátok nevében elbueszott a kedves halottól, akit mindenki szeretett, mindenki becsült munkásságáért, kötelességtudásáért és különösen szerető jó szívéért, megható beszédében egyebek között így szól: „Engedd meg, oh Mindenható, hogy irt keressünk sebünkre, fájdalomunkra enyhülést; engedd meg, hogy kiserhassuk magunkat; hogy itt e koporsó felett, mely lezárult egy szerető és a szív minden jóságával megáldott testvér, egy puritán jellemű, a társadalmi érintkezésben páratlan kedvességű férfi, egy példásan pontos, ambiciózus és becsületes hivatalnok, egy áldott jó szívű, nemes barát, egy annyi reményre jogosító fiatal élet fölött: hogy elvesztése miatt érzett mérheterlen fájdalomunkat könyeinkkel enyhítsük, hogy ezzel talán megosszuk annak félelmetesen mély fájdalmát és nagy bánatát, ki egyetlen támaszát vesztette el ő benne”... Miután utolsó istenhozzádót mondott, a daloskör elénekelte a „Mért oly boros” kezdetű gyászdalt, a cigányok rázendítették a megboldogult egyik kedves dalát: „Kisérj ki rózsám siromig”... Azután könyes szemmel s elszorult szívvel hantot dobtunk sirjába... Legyen a föld könnyű porai fölött!

— **A helybe'i vasúti állomás** kibővítése folytán szükségessé vált új felvételi épület hatóság megvizsgálása a mult évi dec. hó 28-án történt. *Nemes* Sándor szolgabíró, *Schön* Hugó dr. hatósági orvos, *Gnädig* Lipót kir. mérnök hatósági szakértő, *Pecz* Vilmos államvasúti főmérnök és *Rösner* Tivadar állomásfő, mint a vizsgálatra kiküldött bizottság tagjai az új felvételi épület helyiségeit bejárván, azokat egyenkint tüzetes vizsgálat alá vették, — és miután a talált állapot teljesen kielégítő volt, a lakhatási engedélyt azonnal kiadták.

— **Fiókos levélszekerények.** A helybeli posta- és táviróhivatal a kor haladásával lépést tartva, felettes igazgatóságának hozzájárulásával a közönség kényelmére ismét újított hozott be hivatalában, a mennyiben egy 40 fiókos

üvegajtókkal és külön kulcsokkal ellátott bérelhető fiókos levélszekrényt rendezett be. Erre az újításra — melynek behozatalánál kizárólag a nagy közönség kényelme és legnagyobb fokú kielégítése vezette a posta és táviró hivatal-vezetőjét — különösen az ügyvédök és nagyobb kereskedők figyelmét hívjuk fel, mivel a bérlők az általuk bérelt szekrényfiókhoz egy-egy számított kulcsot kapnak, melylyel reggel 8-órától esti 9-óráig, a napnak bármely órájában, a fiókban postakézbesésenként elhelyezett közönséges leveleket és újságokat tetszés szerinti időben átvehetik. Egy-egy fiók évi bérlete, félévénként előre fizetendő 12 forint.

— **A városi kaszinó bálja**, értesülésünk szerint, a farsang végén, éspedig február hó 11-én fog megtartatni a színházteremben. A meghívókat a jövő héten fogják széjjelküldeni. — Hírlik, hogy **mérvők-bál** is lesz febr. 1-én a vármegye székháza termeiben.

— **Az időjárás**, dec. 31-ről jan. 1-re menve, valósággal szaurémói. Hónak, jégnek, hidegnek semmi nyoma. A hőmérő napos helyen 15. R. fokos meleget mutat. A gyepe, a fű zöldellik, a fűz szökül, mint szokta színet változtatni tavaszkor, ha az új életre ébresztő napsugárnak esőjét megérezte. Az ácsok mindenfelé, a kőművesek is itt-ott, vígan fűtőrézve dolgoznak. A veréb a kerékágából iszik. Mi lesz ebből: csak a **fekete Karácsonra fehér Húsvét** ne következék!

— **Jegyések**. Eötvös Horváth Mariska (Győr) és magyarádi Boros László (S.-A.-Ujhely) jegyesek.

— **Talált régiségek**. Karos község mellett, az Eperjesszeg dűlőben, homokdomb fölforogtatásával foglalkozó munkások, ismét nagy érdeklődéssel bíró régiségeket találtak. A régiségek egy része (égetett bögrék, eszék, talak) a római korszakból származnak; más része a régiségeknek még korábban itt élt emberesládok emlékei. Ezek közül kiválik egy csonkakupforma, alul 16 cm, felül 11 cm. átmérőjű, a talpán és oldalt több helyen átfurtt, fődélvel ellátott durva cserépedény, mely valószínű föltevés szerint arra szolgált, hogy abban élő halakat tarthattak a víz alatt. Későbbi, éspedig határozottan honfoglalás korabeli sajtáságos idomu fülbevalók is vannak a leletek között. Ezeket a beéles leleteket is, mint már annyi sok érdekesnél érdekesebbet, **Berecz Károly**, a-bereczkii áll. isk. tanító — kit elnevezhetnénk a Bodrogek **Hampel-jének** — mentette meg az elkallódástól.

— **Karácsoni pásztorjáték az iskolában**. Szerencséről írja tudósítónk: **Lincz Géza**, a szerencsi ipariskola igazgatója és a Zemplén-megyei tanítóegyesület szerencsi körének elnöke, mint eukorgyári tanító, Karácson másodnapján, mint 9 év óta minden évben, ugy most is remekelt a „**Harminc év óta**“ dramolette c. 2 felvonású, és „**Karácson**“ 3 felvonású színjátékra igen meglepően előkészítvén nagybárra nem is magyar ajku tanítványait, mely alkalomra a nagyszálló dísztermet zsuffolóság megtöltötte a nagyközönség. A jeles tanítónak szakképzettségét magasan kiemelte szerencsi látogatása alkalmával főispánunk ömeltősága, mintaszerű tevékenységéért méltó tiszteletben részesíti a szerencsi közönség is. — Színpadi angyal szerepében, görögült fényénél, valóban angyalként igen kedvesen tűnt ki **Váry Mariska** és **Gizella**, **Schridde Viki**, **Drechsler Teréz** és **Cerni Leonka**. A köztetszés mellett lejátszott szindarab után következett a karácsoni ruhanemű ajándékok kiosztása, mintegy 400 ft. értékben, mely valóban bőkezű és nemesszívű jótékonyág kiválóan **Kappel Károly** igazgató nevével örökíti meg a zsenge tanuló szívében. Maga a szindarab nemcsak igen megható, erkölcsös és tanulságos volt, de egyúttal olyan is, mely egy Betlehemet, mint az akkori idők szereplőit híven varázsolta a közönség elé. **B.**

— **Gyermekszínházi előadás**. Tarczalon — írja alkalmi tudósítónk — a városháza termében 1898. dec. 26-án, a községi kisdédóvó tanszereinek beszerzése céljából, gyermekszínházi előadással és dalestével egybekötött táncmulatság tartott, mely egy anyagi, mint erkölcsi tekintetben fényesen sikerült. Gyermekszínház kerületek: „**A nagyapa pohara**“ és „**Álom az erdőben**“ című darabok, melyek a gyermeki kedélyvilág természetének valóban megfeleltek. Az ügyes betanítás, a növendékek szép előadása nagyban fokozták a darabok hatását. A dalest, ugyszintén az azt követő tüzijáték és a „**Kleopátra udvará**“-t bemutatott életkép, a díszes közönség érdeklődését szintén bekötötték. A jövedelem 100 ft. körül jár. A rendezés körül szerzett érdemekből az orozslánrészt: **Bényei Mariska** övönőt és **Horváth Imre** gyógyszerészt illeti meg. Köszönet buzgó fáradozásukért!

— **Kisdédók Karácsona**. A magyarosítást Zemplén-vármegyében terjesztő egyesület jóvoltából a Szinnán és Cz.-Hosszuzemzőn fentar-

tott kisdédóvók dec. 24-én, **Lehoczky** Endre esperes övőfelügyelő jelenlétében folytak le a szokásos karácsoni ünnepek. A mily örömet szerzett a kisdédóvók az ünnepek fényes esilógó karácsonfájával, éppen oly, sőt nagyobb öröm fogta el a jelenlevők szíveit, látva és meggyőződve, hogy ez intézetek mily nemesen töltik be hivatásukat. Szépet és nemeset, hasznosat és gyönyörködtetőt egyaránt egyesítettek magukban a kisdédóvóktól hallott s látott versekék és játékok; a miért mig egyrészt **Lehoczky** Endre övő-felügyelőnek a tapintatos és buzgó vezetéséért elismeréssel adózunk, másrészt **Horváthné Kniszer** Erzsébet szinnai, **Schmidt-né Nyeste** Róza cz.-hosszuzemzői övönőnek fáradságáért s odaadó, lelkes munkásságáért ehelyen is köszönetet mondunk. Sok ilyen „gyermek otthont“ különösen a felvidék szegény községeinek gyermekei számára, s akkor a magyarosítás nagy munkája kettőzött léptekkel fog haladni célja felé!

— **Köhögés** gyakran előhírnöke a tüdőbajnak s nem megszüntetése. A Szt.-György-teát és Szt.-György-hurut port, mint olyan szereket, melyek már sok szer esetben eredménnyel használtattak, melegen ajánljuk t. olvasóinknak. E kitűnő készítmények nemcsak a köhögést, hanem a légség és gége összes betegségét, valamint rekedtséget és asztmát is kiváló sikerrel gyógyítják. Teljesen ártalmatlanok gyermekeknek is beadók. Valódi minőségben csakis s. Szt.-György gyógyszerárban kaphatók (Béhs, V. Wimmergasse 33.) A 2 csomag ára 1. 20 kr. porto nélkül!

— **Züllő élet**. Egy régi, mondhatnók ősnemesi zempléni családnak a sarja, **W. István**, volt vasuti alkalmazott, legutóbb jegyzőség, a mult heteken foglalkozás nélkül csatangolt Uj-helyben és a környéken. Ezalatt oly botrányosan viselte magát, annyi fiakerest, kávést, kóres-márost beesapott, hogy végre is rászolgált a rendőrség oltalmára. Toloneuton kényszer utlevéllel elküldték származása helyére, **Szöllős-Vég-Ardóra**.

— **Kanyaró**. B.-Ujlakon fellépett kanyaró járvány miatt az iskolákat f. hó 15-éig zárva hagyni rendelte a hatóság.

— **Vitás kérdés**. Mennyit bír meg a jég? Egy szakember kimutatást tett közzé arról a sokat vitatott kérdéstről, hogy mennyit bír el a különböző vastagságú jég? Ha a jég négy centiméter vastag, akkor egy közepes termetű ember egymagában bátran járhat a jégtáblán. A nyolc centiméter vastag jégrégen már egy gyalogezred is átkelhet; ha 11–16 centiméter vastag, akkor már lovasság is átmehet rajta sorban; ha pedig a jégrégen negyven centiméternél vastagabb, akár egy ágyúorrás tüzelhet rajta, mert már akkor eltartja hátán a legsúlyosabb terhet is.

— **Anticólvus** a neve azon elismert ki-próbált szernek, mely hajkihullás, fejkorpa, kapaszkodás ellen a legsikeresebben használható. Az Anticólvus haját puhítja, a fejbőrt tisztítja, s a haj mindennemű bántalmait eltávolítja. Nemcsak férfiaknak és nőknek, hanem gyermekeknek is kitűnően ajánlható. Próbáivetet 1. nagy üveget 2 koronáért küld a főszéktüldési raktár: **Kanitz** Odön gyógyszerára Balassa-Gyarmaton, de kapható minden más gyógyszerárban is.

— **Szives kérelem**. A **Budapesti Ujság-írók Egyesülete** szives kérelemmel járul mind-azokhoz, kik az újságírói segítőalap javára rendezett sorsjáték sorsjegyeiből bizonyos mennyiséget kaptak, de sem a sorsjegyeket vissza nem küldötték, sem azok nem fizették le, a sorsjegyek a húzásoknál amugy sem érvényesek, sziveskedjenek azokat a sorsjáték kezelőségének (Budapest, Kossuth-Lajos-utca 1.) mielőbb visszaküldeni, akár bérmentetlenül is. Az egyesület figyelmébe ajánlja azt, hogy mivel a közönség nagy mértékben keresi a sorsjegyeket, a visszaküldés elmulasztásával egyenesen a jótékony célú újságírói segítőalapotkárosítják meg. Föltesszük mindenkiről, hogy ezt nem akarja.

— **Az Éva féle házban** (főu tea 9. sz.) egy emeleti és egy földszinti lakás kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Irodalom.

Az „**Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez**“ c. havi folyóiratunknak ez évi, egyszersmind az V. évfolyamnak január havi füzetét a következő tartalommal jelent meg: 1. T. olvasóinkhoz. Irta: **Matolai Etele**. 2. Zemplén-vármegye történelmi földrajza. (X. közl.) Irta: **Dongó Gy. Géza**. — 3. Táblázat a Zemplén-vármegyében levő hegyesücsök magasságairól. (2. folyt.) Összeállította: **Czakó Ignác**. — 4. Zemplén-vármegye népeisége a XVI. század végén. (III. közl.) Irta: **Nagy Gyula**. — 5. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (35.

folyt.) Fordította: **Matolai Etele**. — 6. Történeti jegyzetek Zemplén vármegyéről. (35. folyt.) Ford: **Kapás L. Aurél**. — 7. Zemplén főispánjainak (comitum) sorrendje. (vége.) Ford: **Dongó Gy. Géza**. — 8. A kövesdi vár történetéhez. (II. közl.) Irta: **Soós Elemér**. — 9. Szirmay András naplója. (32. folyt.) Közli: **Karsa Ferenc**. — 10. Zemplén-vármegye követei utasításai. (Bevezetés.) Irta: **Kerekes György**. — 11. A piaristák Zemplén-vármegyében. (10. folyt.) Irta: **Hudra János**. — 12. A Bukócz-hegyi monostor története. (4. folyt.) Irta: **Unghváry Ede**. — **Levelesláda**: 13. Arpád-kori adatok O.-Liszka helyrajzához. Közli: **Dongó Gy. Géza**. — 14. Adatok az 1739-iki pestis történetéhez. Közli: **Fodor Jenő**. — **Tárca**: — 15. Hamispénzverő főurak. Irta: **Komáromy András dr.** — 16. A szerkesztő póstája. — Az „**Adalékok**“ előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 2 ft 40 kr. **Melegen ajánljuk mindenkinek, akit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképpen pedig ajánljuk a községek figyelmébe, annyival is inkább, mert ebben az évfolyamban benne lesz az egyes községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése is.** Kövessék e tekintetben a t. jegyzőségek N.-Azar, Bánócz, Bély, A.-Bereczki, Czigánd, Gálszécs, B.-Kisfalud, Lelesz, O.-Liszka, B.-Szentés, Sajó-Hidvég, Mád, M.-Zombor, Erdő-Bénye Tokaj, T.-Szada, Homonna, Ond, Rátka, Golop, K.-Helmecz városok és községek példáját, kik a képviselőtestületek elhatározásából megrendelték az „**Adalékok**“-at és már be is léptek t. előfizetők sorába. A megsüregtetett helytörténeti adatok mielőbbi beküldését e helyen is kérjük az illető jegyző uraktól.

A Szalai-Baróti-féle „**Magyar Nemzet történet**“-ének a 86–87-ik (kettős) egyszersmind **befejező** füzetét van előtűnk. Ezzel a füzetrel a nagy milléniumi emlékmű véget ért. Átdolgozó szerző s a kiadók derekasan váltották be ígértüket s hazai irodalmunk a „**Magyar Nemzet Története**“ négy vastok kötetében egy oly munkával gyarapodott, melyet akár belső tartalmát akár külső kiállítását tekintjük egyképp legelső hely illeti meg. A jelen kettős befűző füzet is csak úgy dűzzad a szebbnél-szebb műmellékletektől. Azonfelül három levélnek a hasonmása van mellékelve. A műmellékletek ezek: Eszterházy Imre esztergomi érsek Szavoyai Jenő herceg, Mária Terézia levele vejeéhez, II. Rákóczi Ferenc fejedelem levele Beresényi Miklós grófhoz, Martinovics levele Laczkovicshoz, I. Ferenc József Magyarország, királya, I. Ferenc József király és Brzsebet királyné koronázása (Gyönyörű színes kép) Az 1865-iki országgyűlésmegnyitása A szövegképek ezek: **Andrássy Gyula** gróf arcképe és aláírása **Beust**. A második felelős magyar miniszterium Magyarország ezeréves fenntartásának emlékére vert érem I. Ferenc József király aláírása **Kazinczy** Ferenc ifjúkori arcképe. **Kisfaludy Károly**, **Vörösmarty Mihály**, **Arany János**. A kismartoni Eszterházy kastély. Az esztergomi bazilika. Bűsuló juhász Tengert tájkép. **Liszt Ferenc** Erkel **Ferenc**. Most, hogy a Szalai Baróti „**Magyar Nemzet Története**“ négy kötetben már megjelent és részletfűzetéssel is könnyen hozzáférhető, szerezzé be azt minden magyar ember. Megjelent **Lampel R.** (Wodianer F. és Fiai) es. és kir. udv. könyvkereskedésében, Budapest, **Andrássy ut 21.**

Az én Ujságom. A ki örömtől akar szerzeni a gyermekeinek, rendelje meg nekik Az én Ujságom-at, Pósa bácsi kedves tartalma gyermekújságját. Szívet, lelket nemesítő közleményei, meséi, elbeszélései, versei, mulató apróságai állandóan gyönyörködtetik, foglalkoztatják a gyermekek kedélyét — Negyedévre csak 1 ftba kerül, igazán olyan csekély ár, hogy minden szülő járathatja a gyermekeinek Az én Ujságomat. — Kiadóhivatal: Budapest **Andrássy-ut 10. sz.**

Magyar Lányok. Tutsek Anna kitűnően szerkesztett képes heti lapja a felnöttebb, serdültebb leányknak való. Éppen annak a kornak, melynek a legnehezebb jó olvasmányt találni. A fiatal leányok örömmel, szeretettel várják minden vasárnap az ő kedves újságjukat, mely minden ízében nekik van írva, szerkesztése s melyet igazán nyugodtan adhat a szülő leánya kezébe — Negyedévre 1 ft 50 kr. — Előfizetések a Magyar Lányok kiadóhivatalába Budapest **Andrássy-ut 10. sz.** küldendők.

Uj idők. Előttünk van ennek az igazán nagyszabású s egy irodalmi, mint művészi tekintetben magas színvonalon álló heti lapnak a karácsoni száma. Egész album ez, rendkívüli érdekes, gazdag tartalommal, szebbnél-szebb képekkel, színes műmelléklettel. A legzadagabb külföldi képes lapok sem nyújtanak ennél többet, szebbet. — Pel. hívjuk olvasóink figyelmét az Uj IDOK-re, mert nemcsak a karácsoni száma ilyen szép, de változatos, érdekes mindig; a magyar családnak a lapja minden tekintetben. Negyedévre 2 ft — Kiadóhivatal: Budapest, **Andrássy-ut 10. sz.**

A „**Pillangó**“ születésnapja. Ezelőtt egy évvel született meg a Pillangó, ez a kitűnő társadalmi és művészeti élelap, a mely remek illusztrációival és nemes humorával a legérdekesebb idők alatt kiérdemelte a magyar „**Fliegende Blätter**“ elnevezését. A Pillangó újví száma már mostan hívjuk föl a közönség figyelmét.

A Budapesti Napló, az újságírók lapja. Az a tizennyolc magyar újságíró, aki hogy függetlenítse magát minden politikai befolyása és minden vállalkozó tőke nyúga alól, megalapította a maga erejéből, minden vállalat mellőzve, sével a szerkesztőség saját tulajdona gyanánt a BUDAPESTI NAPLÓ-t, mesés sikert ért el. A lelkes kis csapat most, harmadfél év leforgása után a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb újságzóllátója lett. Magával hozván fényes és jöhírű írói neveket, bámulatos szorgalommal és kitartással gyűjtven mindennap össze mind azt, ami e szerkesztőség, e lap szabadelvű és föltétlenül, minden irányban független politikájának, nemzeti érzeltségének és magas izlésének minden huszonnégy órában ismétlődő biznóságát adja: A BUDAPESTI NAPLÓ-nak friss és megbízható értesülései, lelkes temperamentumos, komoly, tartalmas, hatásban valósággal szenzációs politikai cikkei, amelyek nyomatkossá teszik a politikai súlyra döntő jelentőségű újság véleményét, tárcarovatának magas irodalmi színvonalát, gazdag informatív anyaga, kitűnő értesülései, kimerítő, őtletes, változatos, eleven rovatai s mindendirendű közleményeinek változatosága és folyton gyarapodó bősége: napról-napra ékezzsólóan tanuskodnak

arról, hogy a BUDAPESTI NAPLÓ fényesen megfelelt a legvérmesebb várakozásnak is, amely megjelenését megelőzte. A BUDAPESTI NAPLÓ szerkesztője amelynek belső tagjai: Vözi József, főszerkesztő, Braun Sándor felelős szerkesztő, Abrányi Emil, Balkay Béla, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Hajdu Miklós, Holló Márton, Horváth Elemér, Janeovics Pál, dr. Kovács Jenő, Latzkó Andor, Lyka Károly, Márkus József, Merkl Adolf, Molnár Ferenc, Pekár Gyula, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadár, Thury Zoltán, napról-napra egész erejét, egész elkeseredését, összes hírlapírói kvalitásait viszi a harca. Hűségese szövetségese ebben a külső munkatársak díszes serege, amelyből csak Agai Adolf, Balogh Pál, Boksis Gusztáv, Bessenyei Ferenc, Békefi Antal, Eötvös Károly, Feszli Géza, Géczei István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Malonyai Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné Nográl Janka, Szana, Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István és Tutsek-Anna neveit említhetjük most. Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a BUDAPESTI NAPLÓ-ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ezt az újságot olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki épülésükre azoknak, akiknek a magyar hírlapirodalom magas színvonalában és magyar írók is újságírók hangyszorgalmában kegyük telik.

A naptárak fejlődése. Valóban ezt a címet érdemli az „Athenaeum” nagy képes naptára, mely ime *negyvenedszer* jelenik meg, hogy oktasson, felvilágosítson és gyönyörködtessen. Az ügyes elbeszélő gyakorlatosságával mondja el a lefolyt év történetét, még pedig olyan kimerítő részletességgel, hogy e tekintetben egészen pártatlanul áll a hazai naptárakkal. És végig tekintvén a nagy halottak során, mérlegelvén érdemeiket, kijelölve helyüket a történelemben, megható képet rajzolja a nagyok legnagyobbja, a mi imádtott nagyszonyunk: *Erzsébet* királyné életének. Tiszti Czintára a legújabb hivatalos adatok lelkiismeretes felhasználásának és tömör, teljességű utánjárásának eredménye. Pontos, megbízható és részletes. Még megemlíthetjük, hogy a jelentősebb eseményeket és személyeket finom kivételű képek tüntetik fel. A vaskos kötetnek ára bekölte 1 forint.

Egyesületi élet.

Jókai és a világbéke.

Az „Országos békeegyesület”, mint említettük, *Jókai* Mór szövegezésében felhívást bocsátott ki az egyesület pártolása céljából. E hozzánk is eljutott felhívásból idézzük a következő részt:

Az emberiségnek kilentizedrésze szívből óhajtja a békességet, s a tizedik töredék is csak érdekből hive a háborúnak. És mégis ez az érdekelt töredék vezeti a világtörténetét, ez csinálja az állami költségvetést, az intézkedik a népek sorsafelett. Ennek ez az oka, hogy a béke híveinek tábora tétlenül vesztegel. Ugy vagyunk a békével és a háborúval, mint az egészséggel és betegséggel. Azért, hogy egy nyavalyától megszabaduljunk, készek vagyunk a tengerekig s a tengereken túl is utazni; de azért, hogy az egészségünket megtartsuk, sajnálunk egy délutáni sétát. A betegségeinkre nem sajnálunk százakat és ezreket költeni, de az egészségünkért sokaljuk a rézfíllért. Épen így vagyunk a békével és a háborúval is. A háborúviselésre nem sajnálnak a nemzetek milliókat és millárdokat áldozni, még csak azok sem, a kiknek ez az áldozat nehezére esik; hanem a békefenntartás munkájának javára sajnálják a legcsekélyebb adakozást. A ki a háborura izgat, azt dicsőnek, hősnek nevezik; — a ki a békét hirdeti, annak a neve legjobb esetben „bolond”, rosszabb esetben „hazaáruló”. Pedig a békesség életföltétele az egyeseknek úgy, mint a köznek, a gazdagoknak, mint a szegényeknek, a földesuraknak, mint a munkásoknak, a létérdeke minden embernek, a kinek van valami elveszteni valója. S a kinek nincsen még fillért jövedelmező vagyona, állás, vagy munkája sem, annak is van elveszteni való kezelába és — hazája. Még is egykedvűek, hidegek, érzéketlenek vagyunk, mikor a legdrágább kincsünk, a béke megőrzésére hívunk össze bennünket. Hogy ennek a különösen Magyarországra nézve válságos közönbösségnek a helyét hathatós békeáramlatok foglalják el: arra alakult meg hazánkban, mint már előbb a művelt Nyugaton, 1895-ben több mint ezer aláíró taggal a *Magyar Békeegyesület*, a melynek célja: a nemzetközi bíráskodás eszméjének terjesztésével a háborúnak lehetőségig elejét venni. . .

Az egyesület pártolását kéri. Aláírva *Jókai Mór* és *Josipovich Géza*.

Nyilvános számadás

a s.-a.-ujhelyi fiatalok által rendezett s 1898. évi december hó 3-án végbement „Durand és Durand” című műkedvelői előadás és az azt

követő táncmulatság bevételéről s kiadásáról:

Összes bevétel 509 ft 75 kr.
Ebből összes kiadás 269 ft 75 kr.

Tiszta marad 240 ft — kr.

mely összeget részben a s.-a.-ujhelyi árvaház, részben a Vörös kereszt és Fehér-kereszt egyesület s.-a.-ujhelyi fiókjai képviselőinek kezébe juttattunk.

S.-A.-Ujhely és vidéke t. közönségének e helyen mondunk hálás köszönetet azért, hogy előadásunknak úgy szellemi, mint anyagi sikerült szíves érdeklődésükkel és megjelenésükkel lehetővé tették.

S.-A.-Ujhely, 1898. dec. 28.

A rendezőség.

Nyugtató.

180 ft azaz száznyolcvan forintról o. é. mely összeget tek. Bajusz Andor ur az 1898. évi dec. hó 3-án megtartott műkedvelői előadásból származó maradványt a s.-a.-ujhelyi árvaház javára mint adományt hoztam át és ennek átvételét az összes közreműködőknek hálás köszönetem nyilvánítása mellett ezennel elismerem és nyugtatom.

S.-A.-Ujhely, 1898. évi dec. hó 28-án.

Vass József,
egyesületi pénztáros.

Nyilvános nyugtató és köszönet.

A s.-a.-ujhelyi műkedvelők társasága nevében: Bajusz Andor ur, a S.-A.-Ujhelyben legutóbb megtartott műkedvelői színelőadás tiszta jövedelméből 30 azaz *harminc forintot* volt szíves nekünk a „Fehér-Kereszt” egyesület s.-a.-ujhelyi fiókja javára átadni.

Midőn ezen összegnek átvételét elismerjük és jelezzük, hogy az alakulóban levő fiók-egyesületünk alapjához csatolva, a s.-a.-ujhelyi takarékpénztárba gyümölcsözőleg elhelyeztük, egyszersmind a tisztelt műkedvelő társaságnak kegyes adományáért a nyilvánosság előtt is őszinte köszönetünket nyilvánítjuk.

S.-A.-Ujhely, 1898. december 30.

Staut József, s. k. Matolai Etele, s. k.
ideiglenes titkár. ideiglenes elnök.

Nyilvános nyugtató és köszönet.

Harminc azaz 30 forintról, melyet a f. évi dec. 3-iki műkedvelői előadás tiszta jövedelméből a helybeli „Vörös-Kereszt” egyesület javára köszönettel átvettem.

S.-A.-Ujhely, 1898. dec. hó 28.

Dókus Mihály,
egyesületi pénztáros.

Nyilvános számadás

a s.-a.-ujhelyi iparosok önk. egyesületének f. évi december hó 25-én a városi színházban megtartott táncmulatsággal kapcsolatos műkedvelői előadásáról.

Bevétel: belépő jegyekből 219 ft 50 kr.
felülfizetésekéből 25 ft 35 kr.
Összes bevétel: 244 ft 85 kr.
Kiadás: volt összesen 159 ft 23 kr.

Egyenleg mint tiszta jövedelem: 85 ft 62 kr.

Felülfizetni szívesek voltak: Molnár István főispán, Juhász Jenő és Dókus Gyula 5—5 fto. — Gömör Lipót és Goldschmidt Armin 2—2 fto. — Kincsesy Péter, Friss Heiman és Smidkó József 1—1 fto. — Ruzsinszky István, Vas Aladár, Boros tanár, Molzaker N., Bettelheim Sándor és Sümegh Géza 50—50 krt. — Olmosi Jenő 20 krt. — Szűcs Lajos 15 krt. — Fogadják a nemesszívű adakozók szíves adományaikért leghálásabb köszönetünket.

Elmulaszthatatlan kötelességünknek tartjuk e helyen is egy a hölgy-, mint a férfiszereplőknek, valamint mindazoknak, kik műkedvelői előadásunk sikerén lankadhatatlan buzgalommal fáradozni szívesek voltak, egyesületünk nevében e helyen is hálás köszönetünk nyilvánítását.

Hazafiu üdvözléssel

S.-A.-Ujhely, 1898. dec. 30.

Werner Miksa, Bertók István, Hericz Sándor,
e. főpénztáros. e. jegyző. e. elnök.

Erzsébet-lobogó. „Az Erdélyi Kárpát-Egyesület” dicsőült Erzsébet királynénk emlékére a régi Mária-lobogók mintájára Erzsébet-lobogót készít. A költségekhez való hozzájárulásra lelkes felhívásban Magyarország aszszonyait kérte fel. Minthogy a gyűjtést az egyesület most számba kívánja venni, felkéri az ivtartókat, hogy gyűjtéseik eredményét az Erdélyi Kárpát-Egyesület titkári hivatalának Kolozsvárra beküldeni szíveskedjenek. Megjegyezzük, hogy a lobogó felavatása a Mátyás-szobor leleplezése alkalmával a jövő évben lesz

Kolozsvárt és hogy zászlóanyának *Auguszt*a kir. heregasszonyt kérte fel az egyesület, ki remélhető, hogy személyesen fogja az első Erzsébet-lobogót felavatni.

Nyilvános köszönet és nyugtató.

Varannó város alulirott elüljárósága ezenel hálás köszönetét nyilvánítja az alább nevezett jó szívű emberbarátoknak, kik pénzbeli adományaikkal siettek enyhíteni a szegény nép nyomorát, s lehetővé tették 30 nélkülszö családnek azt, hogy szent Karácson ünnepeén ők is örvendjenek.

Adakoztak: Vladár Emil 5 fto. Csöke József dr. 2 fto, Füzesséry György, Werner Gyula, Gaál Sándor gyógyszer., Bodor Gábor, Gaál Sándor dr., Strompf Pál, Schmotzer György, Cséri Herman, Diószeghy János, Strasser Antal, Pereszlényi István, Füzesséry Pál, Kraemer Sándor, Szendrei Lipót. 1—1 fto. — Salgó Antal, Zselvay Bogdán, Plenczer Alajos, Konezvald János, Földes Albert, Kerekes Antal, Stern Armin, Rosenblüth Sándor, Blum Márkus, L. N., Udvardi Viktor és Friedman Vilmos dr. 50—50 krt., — Princez Antal és Soltész István 30—39 krt., Séderman Adolf, Csalfa József, Béres Imre, Kurimszky József, Ungerleider Simon, Lefkovicz S. 25—25 krt., — Schwartz Ignác, Landesman Mór, Guttman Ignác, Grun Simon, Cservenyák András, Spiró Náthán, W! Spira H. és fia, Bunyaziczky József, Rokiczky Károly, Tirpák Imre, Lichtenstein Herman és Fränkel Márkus 20—20 krt., — Kurimszky Pál és Schiff Zsigmond, 15—15 krt., — Sepitkó József és Nyemesik György, Nalesnyik Boriska, Seidenfeld Lázárné, Futternyik Mózes és Amsel Bernát 10—10 krt.

Kelt Varannón, 1898. évi dec. hó 24-én,
Füzesséry Pál, Gaál Sándor,
körjegyző. tb. főbíró.

Kerekes Antal,
városbíró.

Nyilvános köszönet.

A helybeli árvaház karácsonfájára adakoztak: Molnár István 6 mélt. 5 fto Hönseh Dezsőné öns. 2 fto. Dókus Gyula 6 mélt. 2 ft 50 krt. — Továbbá élelmiszereket játék tárgyakat s ruhaneműket küldöttek: Alexander papirkereskedése. Bernáth Aladárné Fejes Istvánné. Gajzler Józsefné báróné, özv. Hornyay Ferencné. Hornyay Béláné. Molnár Leona. Meczner Béláné. Malátsik Györgyné. Feiffer Gyuláné. Szepessy Kálmánné. Dongó Gy. Gézáné. Szokolai Emilné. Szentgyörgyi Vilmos. Zinner Henrik. — Fogadják igazán bőkezű s nemes szívű ajándékokért, melylyel az elhagyott árváknak otthonába vigység, meglegedés s boldogságot vittek. A legmélyebb köszönetet! Az elnökség.

A homonnai izr fillér-egyesület estéjén felülfizettek még: Walleé Mór 2 kor. (előbbi kimutatásból kimaradt:) Neuschlosz Marcel kir. tan. (Bpest) Zinner Henrik (S.-A.-Ujhely) Thoman Dávid dr. 10 — 10 kor. Halmi Mórné (Nyir-esahony) 2 kor. kiknek ez uton mond hálás köszönetet az egyesület elnöksége,

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: Schneider Jakob, —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S.-A.-Ujhelybe küldendők.

Évi zárlat.

Egy év leforgása mérlegkészítésre szólit. A választmány megbízása kötelességet rótt reám ez számadásom tétele paszivája; czeel szemben álltom t. munkatásaim és csekélységem szerény működését mint aktívát és ha nem is dicsekedhetünk valami nagy eredménnyel, önmeglegedéssel mondhatom, hogy azon csekély részvénytőke, mely fölött rendelkezettünk, eléggé gyarapította nyereség-számlánkat, mert a kevés részvényes igazán szívén hordozva az egyesület érdekét, buzgólkodással nemcsak folyton ébren tartották az érdeklődést, de hasznos dolgot is cselekedtek,

Az év folyamán megjelent 52 számból csupán 5 volt olyan, melyben tanügyi rovat nem volt és ez is a nagy szünet idejére esett.

Megjelent összesen 96 közlemény, ebből: iránycikk és nevelés-tanítási értekezés 38. Egyesületi ügy 17. Közérdeklő közlemény 41.

Iránycikk és nevelés-tanítási értekezések:

Magyar orsz. Néptanítóhoz. Wlassics Gy. előszóval. Schneider J, 3. szám.
Felhívás a „Zemplén” érdeklőben. Nemes Lajos. 4. sz.

- Szervezkedjünk. Vitt J. 4. sz.
Az 1868. t.-c. revíziója. Schneider J. 4. 5. sz.
Sorakozzunk. 6. sz.
A téli gazdasági tanítások. Hubay B. 6. sz.
Az éramlat ellen. Kaufmann A. 8. sz.
A szocializmus terjedése és az isk. nevelés.
Zseltvay B. 9. sz.
Mit tehet a tanító a szocializmus ellen?
Bodrogsz. 10. sz.
1848-1894. Sch. J. Március 15. Zseltvay B. 11. sz.
Néhány szó a term. népiskolai tanításáról. Kötsé I. 12. sz.
Miként kell a gyermeket a kötelesség teljesítésére megtanítani, ill. a kötelesség érzetét benne felköltetni? Zseltvay B. 13. sz.
A gyermek testi, szellemi és erkölcsi fejlettségét tekintve véve, mely életkorban kezdődjék a tankötelezettség? Sikolya A. 14, 15. sz.
Gyümölcs tenyésztés. Pusztay M. 14, 15. sz.
A mi rovatunk. Schneider J. 16. sz.
A népiskolai növendék magaviselete ott hon. Zseltvay B. 17. sz.
A tanító özvegye és árvái félévi ellátása. Hubay B. 20. sz.
Zempl. várm. tanítókháza. Berecz K. 20. 21. sz.
Magánvizsgálatok a polgári iskolában. Kaufmann A. 22. sz.
Mit tehet a tanító a szocializmus meggátolására. Vass Józ. 22., 23., 24., 25. sz.
A szép előadásról az iskolában. Sikolya A. 24., 25., 26. sz.
Évzáró vizsga a tanítóképzőben. Berecz K. 27. sz.
Könyvismertetés. Demjén K. 32. sz.
Válasz a könyvismertetésre. Sch. J. 33. sz.
Értesítő mint vezérkönyv. Sch. J. 33. sz.
Föl a nagy munkára Gönczy B. 34. sz.
Knopfler Sándor életrajz. Magy. írók élete s munkái 34. sz.
Válasz Demjén Kálmánnak. Kaufmann A. 36. sz.
Gazdasági ismételő iskolák Gönczy B. 37. 38. sz.
A mi gyászunk. Elnökség. A mi rovatunk. —y. 39. sz.
A dadogásról. Hábel I. 41. sz.
Oszlassuk a panaszt. Gönczy B. 42. sz.
Hogyan lett Varannónak kisedővője. Zseltvay B. 43. sz.
Neveljenk gyermek felügyelőket. Lintz G. 45. sz.
A leány növendékek tulterhelhetése. Zseltvay B. 46. sz.
A hebegésről. Hábel I. 50., 51.
Az elemi isk. viszonya a középiskolához. Schneider J. 52. sz.

Egyesületi ügy.

1897. dec. 9-én tartott közgyűlés Megnyitó beszéde. Gérecz K. 1. sz.
Felhívás Zemp vm. tanítóhoz. Hodossy I. sz.
Választmányi gyűlés Sárospatakon. Hubay B. 2. sz.
Felhívás előfizetésre Sch. J. 2. sz.
Felhívás a Zemplén érdekeiben. Nemes L. 4. sz.
Zempl. vm. tanítóegyesület tagjai és a Zemplén előfizetői. 7. sz.
Értesítés az egyesületi élet köréből. Az elnökség. 8. sz.
Felhívás a szerencsi körgyűlés-re Sch. 10. sz.
Alakuló közgyűlés Szerencsen. Kaufmann A. 11. sz.
Meghívó a felső tanítói kör alakulására. Vágó Gy. 18. sz.
A felső-kör gyűlése Nagy-Mihályban. Schneider J. 19. sz.
Kartársaimhoz felhívás munkatételekre. Lintz G. 21. sz.
Értesítés a rovat 4 heti szünetéről. Schneider J. 28. sz.
Egyesületi ügyek. Elnökség. 44. sz.
Zempl. vm. tanító-egyes. választmányának gyűlése. Schneider J. 46. sz.
Az egyesület alapszabályai. 47., 48., 49. sz.
Néhány szó a köri gyűlések idejének kitűzéséről. Kiss K. 51. sz.

Közérdekű közlemények.

- Tudósítások az iskola életköréből.
Girincs, Tavarna, Zemplén-Szinna, Cziróka. Hosszmező, Tolcva, Kazsu, Gálszécs, Legenye, Varannó, Homonna, S.-A.-Ujhely, Sverdahely, H.-Mád, Szerencs. Kesznyéte, B.-Keresztur, L. Bénye, Zsádány. 1, 2, 3, 7, 9, 10, 13, 16, 20, 24, 25, 26, 27, 28, 35, 45. számokban.
Gyászír, nekrológ, Szatmáry György. Fűrész S. 3. sz. Luka 13. sz. Makranczy Károly. Terebes. 29. sz.
Felhívás Szatmáry Gy. siremléke tárgyában. Nemes L. 16. sz.
Kultusministeri rendelet a tanító gyűlések tárgyában. 17. sz.
Tanulmányi kirándulás. Kárpáti P. 20. sz.
Tanügyünk a felvidéken. 27. sz.
50 éves tanítói jubileum. Bartha János tanítóról. 29. sz.
Tolcsva népokt. ügyi állapota 1897-8. Sztárosszky. 29. sz.

Sárospatak népokt. ügyi állapota 1897-8. Hubay B. 33. sz.
Felhívás a »Magy. Pestalozzi-ra. Nemes Lajos 34. sz.
Ezekben van szerencsém a Tanügyi rovat ez évi működéséről beszámolni és a midőn e rovat érdekében azon tiszteletteljes kérelemmel fordulok kedves kartár-aimhoz, hogy szíves közreműködéssel állandó támogatásban részesítsenek, kellemesebb kötelességgel nem zárhatom soraimat, minthogy összes kartársaimnak, valamint családjaiknak:

Boldog új évet kívánok!

Kartársi szeretettel:

Schneider J.

Közigazdaság.

Hogyan kell a zöldtrágyázást helyesen végrehajtani?

Mind inkább szaporodik azon gazdák száma, kik a trágyázásnak azon nemét, mely a szántóföldön termelt zöld növénynek — többnyire takarmányneműek — alászántásában nyilvánul s amely trágyázás hosszú időn keresztül nem tudott minálunk nagyobb elterjedtségnek örvendeni, ma már rendszeresen alkalmazzák. E jelenség mindenestre csak dicsérendő, mert cáfolatul szolgál ama — a szaklapokban még mindig hangoztatott — állításnak, hogy a magyar gazda nem tud megválni gazdasága mikénti vezetésében, az ősapáktól örökölt eljárásoktól; de dicsérendő e jelenség különösen azért, mert világos jelét mutatja annak, hogy a talaj-erő egyensúlyozásának törvénye mindinkább ismertté kezd válni gazdáink körében. Azt kérdezhetné valaki, hogy miként lehetséges az, hogy a zöldtrágyázás alkalmazása helyes gazdálkodásra mutat, holott még csak egy évtizeddel ezelőtt a szaktudósok is azt hangoztatták, hogy helyesebb a takarmányt lekaszálni, feléltetni s az ily módon nyert trágyát felhasználni, mint a zöldtakarmányt alászántani. E kérdés azok részéről, kik a szaktudósok buvátkodásainak eredményét figyelemmel kísérni nem szokták, egészen elfogadható. Ha azonban e kérdést azok teszik fel, a kik az elméleti igazságokat a gyakorlatban is kockára teszik, úgy a válasz nyeresében bizonyára nem sokáig kell töprengeniük, mert a zöld praxis mutatja azt, hogy bizonyos körülmények között a tápanyag-visszapótlás tekintetében nincs jobb módszer, mint egy helyesen végrehajtott zöldtrágyázás.

Az ok igen könnyen megmagyarázható. A legújabb kutatások alapján teljes bizonyosságot nyert az, hogy az ugynevezett pillangós virágú növények, mint pl. a here, csillagfürt, szöszös búkköny, nyulszapuka stb. nitrogén szükségletüket nemcsak a talajból képesek fedezni, hanem a levegőből is bizonyos mikroorganizmusok segítségével, melyek e nevezett növények gyökérzetén szemölcsök alakjában fordulván elő, a levegő szabad nitrogénjét kötött nitrogénná alakítják át s ez által növényi táplálékot képeznek. Ha már a gazda, a kinek gazdasága nem produkál annyi nitrogénus istállótrágyát, mint amennyi a szántóföld jó erőben tartására szükséges s ismeri a pillangós virágú növényeknek fentjelzett sajátosságát, úgy a legkevésbé sem kell aggódnia a miatt, hogy termése tápanyagkészlet hiánya miatt silány maradjon, mert a zöldtrágyázással módjában áll e bajon segíteni, de csak a következő szabályok figyelembe vétele mellett: kizárólag a zöldtrágya egymagában alkalmazva még nem elegendő, mert hisz azzal nem minden növényi tápanyagot pótolunk, hanem csak a nitrogént, mint közvetlen tápanyagot s a humuszt mint közvetet. Foszfor, káli s egyéb anyag a talajban zöldtrágyázással szaporodni nem fog; már pedig a növény csak akkor képes igazán szépen diszteni, ha ásványi anyagokban sem szenved hiányt.

A foszfornak és kálinak pótlásáról is kell tehát gondoskodni, amit legegyszerűbben műtrágyák segítségével tehetünk meg, mert ezekből vásárolhatunk annyit és olyant, mint amennyire és minőre a talajhoz és termelendő növényhez képest szükségünk van. Foszfortrágya gyanánt szuperfoszfát, vagy a thomas-salak, kálitrágya gyanánt a krint lesz legalkalmasabb. A műtrágyákat mellőzni semmi esetre sem szabad, mert a siker csak akkor lesz teljes, s bátran elmondhatjuk, hogy a zöldtrágyázás helyes végrehajtásának ez az alapföltétele. A mi már most a zöldtrágyázás sikerének további feltételét illeti, az magára a zöldtrágyázás céljára szolgáló növényre vonatkozik. Kötött talajra a borsó, a búkköny és a vörös here; középkötött talajra: a csillagfürt bármelyike, a bibor here, a szöszös búkköny; homok talajra: a sárga csillagfürt szöszös búkköny és nyul szapuka alkalmas s leghelyesebb, ha fekete ugaros gazdálkodást tételezve fel e növény magvai az ugarba kerülnek. Ott, hol fekete ugart nem tartanak a zöldtrágyaként szereplő növény magva a fővetemény lekerülte után azonnal feltört tar-

lóba kerül; vagy esetleg a főveteménynel egyidejűleg vetendő. A siker harmadik felétele az alászántás helyes keresztülvitele. Ez nem könnyű dolog, különösen, ha borsóról vagy búkkönyről van szó, mert ezeknek szárai annyira összekuszálódnak, hogy az eke alig képes dolgozni. Ilyenkor leghelyesebb előbb jól lehengetrezní a növényt s csak azután szántani. A szántás mélysége 20-30 cm. legyen. A szántás idejét a virágzás ideje szabja meg. Legjobb a virágzást bevárni. Ez ugyan nem okvetetlen szükséges, mert hisz néha, ha a vetéssel elkéstünk s az időjárás kedvezőtlen, a növény nem is indul virágzásnak. Ha esetleg fagy, vagy dér éri a növényt, az azért ártalmára nincsen, sőt sokan csak ez állapotban szeretik alászántani. —y.

Vármegyei Hivatalos Rész.

4073. I/98. sz. A tokaji járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Zemplén-vármegye Tokaj nagy községében a községi orvosi állás elhalálózás folytán megüresedvén, ezen állásra pályázatot hirdetek, és felhívom mindazokat akik ezen 400 ft. évi fizetéssel, valamint szabályrendeletileg megállapított rendelési és látogatási díjak szedésével egybekötött orvosi, egyzersmind halottkémi állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felterelt pályázati kérvényeiket hozzám 1899 évi január hó 17 napjáig annyival inkább adják be, miután a később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek. — Megjegyezni kívánom, hogy a községi orvos kötelmei a törvényben, a ministeri és megyei szabályrendeletben előírva vannak.

A választó képviselő testületi közgyűlés Tokaj városánál 1899 évi január hó 18-ik napján délelőtti 10 órakor fog megtartatni. Tokaj, 1898 december 27-én

Füzesséry Ödön, főszolgabíró.

4279/I. 98. sz. A szerencsi járás főszolgabírájától.

Körözüvények.

I

F. évi dec. hó 19-én Golop községben egy 2-3 éves, fehér szőrű, szétálló szarvu üszőtínó bitang-ságban találtatott és a községi bíró által gondozás alá vétetett. Körözüését elrendelem.

II

Mező-Zombor községben egy 2 éves, szeny-nyes szőrű, hátra álló szarvu, üsző tínó bitang-ságban találtatott és a községi bíró által gondoztatik. Körözüését elrendelem.

Szerencsen, 1898. december 23.

Pintér, főszolgabíró.

Nyilt-tér.)

Kedves vendégeinek
Boldog újévet kíván

Gömöry Lipót

a közp. kávéház tulajdonosa.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap, január 1. **Újév**
Hétfőn, január 2. **Makár**
Kedden, január 3. **Genovéva**
Szerdán, január 4. **Titus**
Csütörtökön, január 5. **Teleszfor**
Pénteken, január 6. **Vizkereszt**
Szombaton, január 7. **Valér**

A szerkesztő postája.

T. munkatársainknak és levelezőinknek boldog újévet kívánunk!

F. P. urnnk — Varannó. Levelét átküldöttem a lap-tulajdonoshoz. Választ tőle kap. Tőlünk szíves üdvözet!
G. F. urnak — Szerencs Besoroztuk önt munkatársink sorába, közérdekű dolgozatát pedig közlendőink közé. Kiadása előtt nem ártana, ha a dolog történeti részét a bevezető sorokba beleszóné. Ugy tán jobb is, kapa-citálabb is lenne. Történeti anyagot hozzá bőven talál az „Adalékok” most megjelent füzetének 9-ik lapján.

Cs. M. k. a.-nak — Sárospatak. Eddig, hgyje e/ teljességgel nem volt érkezésünk átolvasni
Marekker Ferenc, vm. főpénztárosnak — Lócse. Szíves fáradozásodért fogadd ezuton is kézzszoritásomat. Levélben többet.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

SCHÖN SÁNDOR

S.-A.-UJHELY (Wekerle-tér.)

Ajánlja a legkényesebb igényeknek is megfelelő, modern izléssel **ujjonnan berendezett**

TEMETKEZÉSI VÁLLALATÁT

mindennemű **ércz- és fakoporsókban**, selyem-, atlasz-, és tülle **szemfedőkben**, valamint dus választéku raktárát **gyászuha kelmékben**, az általánosan ismert előnyös és jutányos árakban.

Női és férfi gyászuha mérték szerint hat óra alatt elkészítetnek.

Elvállal teljes temetkezések rendezését osztályok szerint előnyös árakon.

Első Zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Butor-raktár felosztás!

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökö” épületben lévő **butortermeimben** felhalmozott

BUTORRAKTÁRAMAT

végelesen megszüntetni szándékozom, minek következtében raktáramon lévő **összes árukészletemet az előállítás és bevásárlási áron alul** adom el.

Kik eddig nálam bevásárolni szívesek voltak, meggyőződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáramban csakis jó és szolid minőségű és bármint kívánalomnak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelni.

Raktáramat egészben is eladóvá teszem.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

A Petőfi-utcán lévő házamat eladóvá tettem.

Egy gépész-kovács, nős egyén, ki gőzgép javítást, szerelést és kezelést kitűnően végez, cséplést több éven át végzett, mint kovács, lóvasalásért katonai elismerést kapott, józan életű, szorgalmas, tartalékos katona, **1899. évi január hó közepétől** vagy azonnal is, nagyobb uradalmaknál éves állást keres. — Czim a kiadóhivatalban.

Házeladás.

Burger Sámuel örökösei tulajdonát képező Kazinczy-utca 512. sz. alatt lévő ház szabad kézből eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt **özv. Schwarz Mórné és Dr. Rosenthal Sándor** ügyvéd S.-A.-Ujhely.

S.-A.-Ujhely város előjáróságától.

282/98. jk. sz.

Hirdetmény.

S.-A.-Ujhely város képviselőtestülete az országos vásárjog bérbeadására vonatkozó árverési eredménnyel megelégedve nem lévén az új árverés fogantatásának határidejéül jövő **1899. évi január 5-ik napjának délután 3 órája** a városháza kis tanácstermébe kitűzetik, mely árverésre az érdekeltek ezennel meghívotnak.

S.-A.-Ujhely, 1898. évi december 23-án.

Ujfalusi Endre,
a város főbírája.

1228/98. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1898. évi V. II. 514. és 515. számú végzése következtében Dr. Müller Bertalan ügyvéd által képviselt Péchy Erzsébet javára Dr. Löcherer Lőrincz helybeli lakos ellen 325., 175 és 150 ft s jár. erejéig 1898. évi augusztus hó 5. és 9-én fogantatott kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 848 ft-ra becsült házi butorok, szőnyegek, kantárok és fegyverekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 1898. évi V. II. 473/6. sz. végzése folytán 325, 175 és 150 ft tőkekövetelés ennek esedékessé vált 5% kamatai és eddig összesen 19 ft 96 kr-ban bíróság már megállapított költségek erejéig Helyben alperes lakásán leendő eszközölésére 1899. évi január hó 26. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbre ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi decz. hó 31. napján
Tomasovszky Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

A s.-a.-ujhelyi népbank mint takarékpénztár

által 1899. évi február hó 2-ik napján d. e. 11 órakor a bank helyiségében tartandó

XXIX-ik évi rendes közgyűlésre

a részvényesek megjelenni tisztelettel felkéretnek.

A közgyűlés tárgyai következők:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két részvényesnek megválasztása.
 2. Az igazgatóság évi jelentése az 1898. évi üzlet eredményéről és a felügyelő-bizottság erre vonatkozó jelentése.
 3. Az 1898. zárszámla és mérleg megállapítása és az 1898. évi osztalék megállapítása.
 4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére kiadandó felmentési határozat hozatala.
 5. Az alapszabályok 37-ik, illetve 62. szakasza értelmében intézeti elnök, két igazgatósági tag, illetve vezérigazgató és egy felügyelő-bizottsági póttag választása.
 6. Az intézet tartamának meghosszabbítása és az alapszabályok 3-ik és 78. szakaszának módosítása.
 7. Az alapszabályok értelmében netán beadandó indítványok feletti határozat.
- Végre közhírré tétetik, hogy az 1898. évi zárszámla és jelentés megtekintés végett 1899. évi január hó 24-ik napjától az intézet helyiségében kitéve leend.

A közgyűlésen részt venni akaró részvényesek vagy törvényes képviselőik részvényeiket szelvényeikkel együtt az alapszabályok 27-ik szakasza értelmében az igazgatóságnál nyugta mellett letenni tartoznak s szavazatjegygyel láttatnak el.

Kelt Sátoralja-Ujhelyt, 1898. évi december hó 31-én.

Az igazgatóság.

KORNSTEIN IGNÁCZ czég S.-A.-UJHELY.

Ajánlja

karácsonyi és ujévi ajándékok

beszerzésére alkalmas dusan felszerelt bronzáru raktárát.

A temesvári „Első magyar pénzszekrénygyár részv. társaság”
legjobbnek elismert **tüzmentes pénzszekrény** gyártmányaiból
állandó mintaraktára.

Mindennemű **gazdasági gépek, varrógépek, vasbutor, műszaki
szerszámok, oliv-, repce-, eredeti „Mantacheff” orosz süritett stb.
olajak** nagy raktára.

Ajánlok továbbá: használt, de teljesen kijavított **lokomobilokat**, egy
Henczefőzőt, s egy jó karban lévő **kazánt**.

➡ **Jutányos árak és előnyös fizetési feltételek.** ➡

Meghívó

A S.-A.-UJHELYI TAKARÉKPÉNZTÁR

1899. évi január hó 22-én délelőtt 9 órakor
az intézet hivatalos helyiségében

évi rendes közgyűlést (XXXIII.)

tart, melyre a részvényeseket ezennel tisztelettel meghívom.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság 1898. évi jelentése.*)
 2. Az 1898. évi tiszta nyereség felosztása feletti határozathozatal, illetve az osztalék megállapítása.
 3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvényének megadása.
 4. Intézeti elnök, igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.
 5. Esetleges indítványok.
- S.-A.-Ujhely, 1898. évi december hó 10-én.

Dókus Gyula,
intézeti elnök.

*) Az 1898. évi zárszámadások, igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az intézet hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Állatbiztosítás

A magyar kölcsönös állatbiztosító társaság működését már megkezdte. Ajánlatokat állatbiztosításra lovak és szarvasmarhákra elfogad és bővebb felvilágosítást nyújt a **Magyar kölcsönös állatbiztosító társaság** Zemplénmegyei vezérképviselője

Schwarz Lajos.

F.-Zsolyomka (Csehi házban.)

S.-A.-Ujhelyben a Bercsényi utcában 2 lakóház, a szükséges melléképületekkel s udvarral együtt szabad kézből eladó.

Bővebben értekezhetni a kiadóhivatalban.

Egészség és pénz!

Eredeti és valódi szentföldi (palesztinai) fehér és vörös borok a „Kármel” hegyéről palaczkokban 55 krtól kezdve 1 frt 95 krig üvegenként, sok és nagy anárok betegeknek és lábadozóknak ajánlák. — *Osztályvételsorsjegyek* a III-ik osztályra 10—11—12-iki januári huzásra $\frac{1}{1}$ 32 frt, $\frac{1}{2}$ 16 frt, $\frac{1}{4}$ 8 frt, $\frac{1}{8}$ 4 frt, de megújítási árak csak $\frac{1}{1}$ 16 frt, $\frac{1}{2}$ 8 frt, $\frac{1}{4}$ 4 frt és $\frac{1}{8}$ 2 frt. — Végül ajánl még *Ujságíró* sorsjegyeket január 4-iki huzásra á 50 kr.

Lőw Mihály, S.-A.-Ujhely főté.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagzsárgatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” vedjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa. cs. és kir. udvari szállítók. RUDOLSTADT.

HOFF maláta- készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palaczk ára 75 kr. — Öt palaczk bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészségét.

Böger, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János süritett maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, — gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és $\frac{1}{2}$ zacskó maláta kivonat mell czukorkát.

Fischer G. őrnagy N.-Várad.

Hoff János maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénység-nél, idegességnél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál, kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórnál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolai orvos, Triebel.

Hoff János maláta-kivonat mell czukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyalkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utolérhetlen hatása. A valódi maláta melleczukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mell czukorkáink hatása makacs köhögésem ellen. **Zedlitz-Neukirch** lovag, Waldenburg.

Czukorkái feleségen köhögésén és asthmikus bántalmain kitűnően segítettek. **Busch** plebános, Weischütz

Raktár S.-A.-Ujhelyben: Kinesesy Péter, Cs. Buday Akos, Widder Gyula gyógyszerertáraiban; Malártsik György, Szent-Györgyi Vilmos, Hazai Adolf, Klein Albert csemege és fűszerkereskedésében. — **Magyarországi kizárólagos főraktár: Török József** gyógyszerertára Budapest Király-utca 12. szám. — **Közlemények** árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

Torontáli szőnyeggyár részvény-társaság
Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmirna szőnyegeket, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudir- és uri szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futó-szőnyegeket, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyllin), terítők, függönyöket, divánátvetők stb. részére.

FÖRAKTÁR: Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 4. szám.

Dusan fölszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben u. m. olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítők, takarók, ablakvédők, szoba- és lópokróczok.

Honi ipar

Kleinmann és Klein

— tölgy-, épület- és szerszámfa raktára —
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók
Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:
Kapu oszlopok 1 frttól 2 frt 50 krig.
Kerítés oszlopok 35 krtól 65 krig.

Ajánljuk kerégyártónknak **szerszámfákat, keréktalpak és küllöket; nyírfa és bükkfa rudakat**, ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkákból.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

Akar ön jó cognacot inni?
Kérjen mindig csak
TOKAJI COGNACOT
TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL
(kigyós kereszt a hármás hegyen.)
mert különben értéktelen hamisítványt kap.
Valódi Tokaji Cognac kapható:
minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR
TOKAJ.

Főraktár: **Nagy Ferencz**, fűszer-, festék- és rövid-áru kereskedése S.-A.-Ujhely Rákóczi-utca.

Előfizetési felhívás

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok” minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok” boriteka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjta lanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájá”-ban.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára a „Hölgyek Lapja”, című divatlappal és a külön beköthető „Regénymelléklet”-tel együtt:

Egész évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” annak, aki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „Képes Családi Lapok” mutatószámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, akik eziránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzáférnek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala
Budapest, V., Vadász-utca 14. (Saját házában.)

MINDEN SORSJEGY UTÁNFIZETÉS NÉLKÜL
MIND A 6 HUZÁSON JÁTSZIK.

UJSAĞIROK SORSJÁTÉKA

FŐNYEREMÉNY
100.000
KORONA
ÉRT.

5 NYEREMÉNY 20.000 KORONA stb. stb.

AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVÁNTATRA 20% LEVONÁSSAL

A VÁLLALAT KESZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLJA

EGY SORSJEGY ÁRA: 1 KORONA

Huzás föltétlenül már jövő hó 4-én.
Sorsjegyeket ajánl:
S.-A.-Ujhelyi Népbank, mint takarékpénztár.
S.-A.-Ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet.
S.-A.-Ujhelyi takarékpénztár.
Zempléni kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank és a „Zemplén” kiadóhivatalánál is.

Hirdetmény.

Van szerencsém tisztelettel a gyászoló közönség szives tudomására hozni, hogy 30 év óta fennálló debreczeni első hazai érczkoporsó gyáramnak **S.-A.-Ujhelyben** is a „Vörös-ökör”-höz címzett vendéglő épületében (Bonis Curia) a mai kornak megfelelőleg egy díszes temerkezési vállalatot állítottam fel, a mely üzlet

„KEGYELET” temetkezési vállalat

czim alatt van bejegyezve.

A „Kegyelet” temetkezési vállalat S.-A.-Ujhelyben elvállal mindentéle temetésekét vidéken is, és pedig a leg-egyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig. A „Kegyelet” temetkezési vállalat S.-A.-Ujhelyben raktáron tart dús választékban ércz- és fakoporsókat, továbbá finom nickel koporsókat, sarkophagókat, mindenféle szemfedeleket, ércz- és műkoszorúkat, szalagokat, viasz- és szurok fáklyákat, fakoporsókat 1 frttól kezdve feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 7 frttól feljebb, nagyok egy öl nagyságban 35 frttól kezdve egész 700 frtig.

Továbbá a „Kegyelet” temetkezési intézet elvállal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát, rendelkezik **üveges oszlopos gyászkoecikkal, koszoru-koecikkal** és saját testőrökkel, szóval minden a temetésekhez szükségesetlő árukkal.

Tekintve azt, hogy az összes ércz- és fakoporsók saját gyártmányaim, azokat **gyári árbau** bocsáthatom a tisztelt gyászoló közönség rendelkezésére.

A legcsekélyebb rendelménynél is pontos és olcsó kiszolgálás biztosítottatik.

Kiváló tisztelettel:
Gebauer Károly,
első hazai érczkoporsó-gyár „Kegyelet” temetkezési vállalat tulajdonosa S.-A.-Ujhelyben.
Dus választék ércz és műkoszorúban, koszoruszallagokban. Pontos és olcsó kiszolgálás bármily csekély rendelésnél is.

Legnagyobb és legelőszobb raktár egyszerű fakoporsókban és minden fajta érczkoporsókban egész Zemplénihegyben.

A „Kegyelet” temetkezési vállalat üzlethelyisége 1899. május 1-től a polgári takaré- és hitel-egylet épületében lesz.

S.-A.-Ujhely. nyomtatott „Zemplén” gyorsajtóján.

Sátorai

ELŐF
Egész
Fétre
Negyed
Bér
csak is
Kézi
Egyes
A ny
garm

Lev

A
számán
közlemén
nácsu vá
tárgyalás
gem fele
szüksége
értése, v
hány ész
A
ismerteté
dult ki,
lás eszm
többlet
szabálys
Ha
„becsap
igy rekt
ha vala
kerül s
zelitáka
kerül:
nak” n
H
okmány
Fé
lenne
mondot
adókna
reseti s
tését s
Ez
sunt ó
sereg a

megismé
Az egyik
kerül tö
volt; sz
A csaló
(egyenes
litett sz
számol.
erköles
tanács n
Ujhely
helték s
már bo
hogy m
tárgyi n
„Zemle
szanáls

H

kutatv
Gábor
ellen
nay-D
főura
véreos
dusga
nőül;
veje v

fejtle
évszáz
vagy f
dag f
került
székes
thory
megha
ban ó
gyös,

fizető
siógos